GRETIL e-library

© 2008

FILE

Name: AYa9853__Abhidhammapitaka_Yamakappakarana_2-2_BJT_49-2_1988.pdf
PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl/?gr_elib-334
Type: Plain image PDF; index/bookmarks to be added at a later date
Encoding: (no text)
Date: 1.7.2016

BRIEF RECORD

Title: Abhidhamma Pitaka, Yamakappakarana, *Part II,2*.
Publ.: [Colombo] : Lankāṇḍuva 1988
Series: Buddhajayantī Tripiṭakagranthamālā, 49,2
Description: pp. 2-536 (only even pages; Sinhalese translation not included)

FULL RECORD

http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gr_elib.htm

NOTICE

This file may be copied on the condition that its entire contents, including this data sheet, remain intact.

බුදුසරණ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 49 (II)

අභිධම්පිටකයෙහි

නවවැනි ග්‍රන්ථය

යමකප්‍රකරණ

දෙවැනි භාගය (2)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
හිඟුල මාකඩවර ශ්‍රී රේවත පරිවෙණාධිපති
යනරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක රාජකීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධම්මකන්ධ රේවත කරහම්පිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

**ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.**

ශ්‍රී බු: ව: 2530
රාජා වර්ෂ: 1988

Buddha Jayanti Tripitaka Series – Volume XLIX (2)

THE NINTH BOOK IN THE

ABHIDHAMMA PITAKA

YAMAKAPPAKARANA

PART II (2)

WITH

THE SINHALA TRANSLATION

BY

VENERABLE PANDIT KARAHAMPITIGODA
SRI DHAMMAKKHANDHA REWATA SUMANASARA THERA
THE CHIEF HIGH PRIEST OF THE PROVINCE OF
FOUR KORALAS AND THE PRINCIPAL OF
SRI REWATA PIRIVENA, MAKADAWARA
HINGULA

PUBLISHED
UNDER THE PATRONAGE
OF
DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLICAN
GOVERNMENT OF SRI LANKA

B.E. 2530
C.E. 1988

අභිධම්මපිටකෙ

යමකප්පකරණං

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

10. ඉන්ද්‍රිය යමකං

1. පඤ්ඤත්ති උද්දෙසවාරො

බාවීසතින්ද්‍රියානි: චක්ඛුන්ද්‍රියං, සොතින්ද්‍රියං, ඝානින්ද්‍රියං, ජිවහින්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං, මනින්ද්‍රියං, ඉත්‍රින්ද්‍රියං, පුරිසින්ද්‍රියං, ජීවිතින්ද්‍රියං, සුඛින්ද්‍රියං, දුක්ඛින්ද්‍රියං, සොමනස්සින්ද්‍රියං, දොමනස්සින්ද්‍රියං, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, සද්ධින්ද්‍රියං, විරියින්ද්‍රියං, සතින්ද්‍රියං, සමාධින්ද්‍රියං, පඤ්ඤින්ද්‍රියං, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, අඤ්ඤින්ද්‍රියං, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

1. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු: සොතං සොතින්ද්‍රියං, සොතින්ද්‍රියං සොතං: ඝානං ඝානින්ද්‍රියං, ඝානින්ද්‍රියං ඝානං: ජිවහා ජිවහින්ද්‍රියං, ජිවහින්ද්‍රියං ජිවහා: කායො කායින්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං කායො: මනො මනින්ද්‍රියං, මනින්ද්‍රියං මනො: ඉත්ථී ඉත්ථින්ද්‍රියං, ඉත්ථින්ද්‍රියං ඉත්ථී: පුරිසො පුරිසින්ද්‍රියං, පුරිසින්ද්‍රියං පුරිසො: ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියං, ජීවිතින්ද්‍රියං ජීවිතං: සුඛං සුඛින්ද්‍රියං, සුඛින්ද්‍රියං සුඛං: දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියං, දුක්ඛින්ද්‍රියං දුක්ඛං: සොමනස්සං සොමනස්සින්ද්‍රියං, සොමනස්සින්ද්‍රියං සොමනස්සං: දොමනස්සං දොමනස්සින්ද්‍රියං, දොමනස්සින්ද්‍රියං දොමනස්සං: උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛා: සද්ධා සද්ධින්ද්‍රියං, සද්ධින්ද්‍රියං සද්ධා: විරියං විරියින්ද්‍රියං, විරියින්ද්‍රියං විරියං: සති සතින්ද්‍රියං, සතින්ද්‍රියං සති: සමාධි සමාධින්ද්‍රියං, සමාධින්ද්‍රියං සමාධි: පඤ්ඤා පඤ්ඤින්ද්‍රියං, පඤ්ඤින්ද්‍රියං පඤ්ඤා: අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: අඤ්ඤං[1] අඤ්ඤින්ද්‍රියං, අඤ්ඤින්ද්‍රියං අඤ්ඤං: අඤ්ඤාතාවී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං අඤ්ඤාතාවී:

---

1. අඤ්ඤ-P. T. S.

2. න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න චක්ඛුන්ද්‍රියං න චක්ඛු: න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න සොතින්ද්‍රියං න සොතං: න ඝානං න ඝානින්ද්‍රියං, න ඝානින්ද්‍රියං න ඝානං: න **ජිව්හා** න ජිවහින්ද්‍රියං, න ජිවහින්ද්‍රියං න **ජිව්හා**: න කායෝ න කායින්ද්‍රියං, න කායින්ද්‍රියං න කායෝ: න මනෝ න මනින්ද්‍රියං, න මනින්ද්‍රියං න මනෝ: න ඉත්ථී න ඉත්ථින්ද්‍රියං, න ඉත්ථින්ද්‍රියං න ඉත්ථී: න පුරිසෝ න පුරිසින්ද්‍රියං, න පුරිසින්ද්‍රියං න පුරිසෝ: න ජීවිතං න ජීවිතින්ද්‍රියං, න ජීවිතින්ද්‍රියං න ජීවිතං: න සුඛං න සුඛින්ද්‍රියං, න සුඛින්ද්‍රියං න සුඛං: න දුක්ඛං න දුක්ඛින්ද්‍රියං, න දුක්ඛින්ද්‍රියං න දුක්ඛං: න සොමනස්සං න සොමනස්සින්ද්‍රියං, න සොමනස්සින්ද්‍රියං න සොමනස්සං: න දොමනස්සං න දොමනස්සින්ද්‍රියං, න දොමනස්සින්ද්‍රියං න දොමනස්සං: න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපෙක්ඛා; න සද්ධා න සද්ධින්ද්‍රියං, න සද්ධින්ද්‍රියං න සද්ධා: න විරියං න විරියින්ද්‍රියං, න විරියින්ද්‍රියං න විරියං: න සති න සතින්ද්‍රියං, න සතින්ද්‍රියං න සති: න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න සමාධින්ද්‍රියං න සමාධි: න පඤ්ඤා න පඤ්ඤින්ද්‍රියං, න පඤ්ඤින්ද්‍රියං න පඤ්ඤා: න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: න අඤ්ඤින්ද්‍රියං න අඤ්ඤින්ද්‍රියං, න අඤ්ඤින්ද්‍රියං න අඤ්ඤං: න අඤ්ඤාතාවී න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න අඤ්ඤාතාවී.

පදසොධනවාරෝ.

3. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා ඝානින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිවහින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජීවිතින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දොමනස්සින්ද්‍රියං:

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සද්ධින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා විරියින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සතින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා සමාධින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤින්ද්‍රියං: චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

4. සොතං සොතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සොතං සොතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

5. ඝානං ඝානින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ඝානං ඝානින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

6. ජිව්හා ජිව්හින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ජිව්හා ජිව්හින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

7. කායෝ කායින්ද්‍රියං; ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- කායෝ කායින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

8. මනෝ මනින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- මනෝ මනින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

9. ඉත්ථී ඉත්ථින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ඉත්ථී ඉත්ථින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

10. පුරිසෝ පුරිසින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසෝ පුරිසින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

11. ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

12. සුඛං සුඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සුඛං සුඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

13. දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

14. සොමනස්සං සොමනස්සින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සොමනස්සං සොමනස්සින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

15. දොමනස්සං දොමනස්සින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- දොමනස්සං දොමනස්සින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

16. උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

17. සද්ධා සද්ධින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධා සද්ධින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

18. විරියං විරියින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- විරියං විරියින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

19. සති සතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සති සතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

20. සමාධි සමාධින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සමාධි සමාධින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

21. පඤ්ඤා පඤ්ඤින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤා පඤ්ඤින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

22. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

23. අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

24. අඤ්ඤාතාවී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අඤ්ඤාතාවී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤින්ද්‍රියං:

25. න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඝානින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං. න ඉන්ද්‍රියා න කායින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න මනින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සුඛින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න

සොමනස්සින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න විරියින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න සතින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාධින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං. න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං. න. ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

26. න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

27. න ඝානං න ඝානින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න ඝානං න ඝානින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

28. න ජිව්හා න ජිව්හින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න ජිව්හා න ජිව්හින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

29. න කායෝ න කායින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න කායෝ න කායින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

30. න මනෝ න මනින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න මනෝ න මනින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

31. න ඉත්ථී න ඉත්ථින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– න ඉත්ථී න ඉත්ථින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

32. න පුරිසො න **පුරිසින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න පුරිසො න පුරිසින්ද්‍රියං, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

33. න **ජීවිතං** න **ජීවිතින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **ජීවිතං** න **ජීවිතින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

34. න **සුඛං** න **සුඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **සුඛං** න **සුඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

35. න **දුක්ඛං** න **දුක්ඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **දුක්ඛං** න **දුක්ඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

36. න **සොමනස්සං** න **සොමනස්සින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **සොමනස්සං** න **සොමනස්සින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

37. න **දොමනස්සං** න **දොමනස්සින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **දොමනස්සං** න **දොමනස්සින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

38. න **උපෙක්ඛා** න **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **උපෙක්ඛා** න **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

39. න **සද්ධා** න **සද්ධින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **සද්ධා** න **සද්ධින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

40. න **විරියං** න **විරියින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- න **විරියං** න **විරියින්ද්‍රියං**, න ඉත්ථියා න **අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං**:

41. න සති න සතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න සති න සතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

42. න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

43. න පඤ්ඤා න පඤ්ඤින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න පඤ්ඤා න පඤ්ඤින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

44. න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

45. න අඤ්ඤං න අඤ්ඤින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න අඤ්ඤං න අඤ්ඤින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං:

46. න අඤ්ඤතාවී න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රිය -පෙ- න අඤ්ඤතාවී න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤින්ද්‍රියං:

පදසොධනමූලවක්කවාරෝ.

47. චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු[1]. සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතං: ඝානං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඝානං: ජිව්හා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හා: කායෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායෝ: මනෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනෝ: ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථී: පුරිසෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසෝ: ජීවිතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජීවිතං: සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛං: දුක්ඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛං: සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සං: දෙමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සං: උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛා:

---

1. චක්ඛුන්ද්‍රියං - P.T.S.

සද්ධා ඉන්ද්‍රියං,ඉන්ද්‍රියා සද්ධා: වීරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා වීරියං: සති ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා සති: සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සමාධි: පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං. ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤා: අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: අඤ්ඤං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤං: අඤ්ඤාතාවී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවී:

48. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු:[1] න සොතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොතං:[2] න ඝානං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඝානං: න ජිව්හා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හා: න කායො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න කායො: න මනො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න මනො: න ඉත්ථී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථී: න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසො: න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං: න සුඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සුඛං: න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං: න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං: න දොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දොමනස්සං: න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛා; න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා: න වීරියං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න වීරියං: න සති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සති: න සමාධි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාධි: න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤා: න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං: න අඤ්ඤාතාවී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

සුද්ධ ඉන්ද්‍රියවාරො.

---

1. චක්ඛුනද්‍රියං – PTS.
2. ඝොසිතද්‍රියං – PTS.

49. චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතං[1]: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඝානං[2]: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායෝ: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනෝ: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථී: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසෝ: චක්ඛු ඉන්ද්‍රිය , ඉන්ද්‍රියා ජීවිතං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සද්ධා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා විරියං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සති: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සමාධි: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

50. සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු[3]: -පෙ- සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

51. ඝානං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ඝානං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

52. ජිව්හා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ජිව්හා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී.

53. කායෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- කායෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

54. මනෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- මනෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

55. ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

56. පුරිසෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- පුරිසෝ ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

57. ජීවිතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ජීවිතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

58. සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

---

1. ඝාණින්ද්‍රියං-P.T.S.
2. ඝාණින්ද්‍රියං-P.T.S.
3. චක්ඛුන්ද්‍රියං – PTS.

59. දුකඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- දුකඛං ඉන්ද්‍රියං. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

60. සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

61. දොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- දොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

62. උපෙකඛා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- උපෙකඛා ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

63. සද්ධා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සද්ධා ඉන්ද්‍රියං. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

64. විරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- විරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

65. සති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

66. සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

67. පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

68. අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති ඉන්ද්‍රියං : ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

69. අඤ්ඤං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අඤ්ඤං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවී:

70. අඤ්ඤතාවී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අඤ්ඤතාවී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤං:

අනුලොමං.

71. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොතං[1]: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඝානං[2]: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හා:

---

1. සොතින්ද්‍රියං – PTS
2. ඝාණින්ද්‍රියං – PTS

න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න කායෝ: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න මනෝ: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථී: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසෝ: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සුඛං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛා: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න විරියං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සති: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාධි: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤා: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

72. න සොතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සොතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

73. න ඝානං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ඝානං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

74. න ජිව්හා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ජිව්හා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

75. න කායෝ න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න කායෝ න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

76. න මනෝ න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න මනෝ න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

77. න ඉත්ථී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ඉත්ථී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

78. න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

79. න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

80. න සුඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සුඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

81. න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

82. න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී.

83. න දොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න දොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

84. න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

85. න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

86. න විරියං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න විරියං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

87. න සති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

88. න සමාධි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සමාධි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවී:

89. න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

90. න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු -පෙ- න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

91. න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවී:

92. න අඤ්ඤාතාවී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න අඤ්ඤාතාවී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං:

සුද්ධ ඉන්ද්‍රියමූලචකකවාරෝ

උද්දෙසවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

1. පඤ්ඤත්ති නිද්දෙසවාරෝ

1. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛූ, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛූ'ති: ආමන්තා.

සොතං සොතින්ද්‍රියන්ති: දිබ්බසොතං තණ්හා සොතං සොතං, න සොතින්ද්‍රියං. සොතින්ද්‍රියං සොතඤ්චෙව සොතින්ද්‍රියඤ්ච. සොතින්ද්‍රියං සොතන්ති: ආමන්තා.

ඝානං ඝානින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඝානින්ද්‍රියං ඝානන්ති: ආමන්තා.

ජිව්හා ජිව්හින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ජිව්හින්ද්‍රියං ජිව්හා'ති: ආමන්තා.

කායෝ කායින්ද්‍රියන්ති: කායින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙසෝ කායෝ කායෝ[1] න කායින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං කායෝ චෙව කායින්ද්‍රියඤ්ච. කායින්ද්‍රියං කායෝ'ති: ආමන්තා.

මනෝ මනින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. මනින්ද්‍රියං මනෝ'ති: ආමන්තා.

ඉත්ථී ඉත්ථින්ද්‍රියන්ති: නො. ඉත්ථින්ද්‍රියං ඉත්ථී'ති: නො.

පුරිසෝ පුරිසින්ද්‍රියන්ති: නො. පුරිසින්ද්‍රියං පුරිසෝ'ති: නො.

ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ජීවිතින්ද්‍රියං ජීවිතන්ති: ආමන්තා.

සුඛං සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. සුඛින්ද්‍රියං සුඛන්ති: ආමන්තා.

දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. දුක්ඛින්ද්‍රියං දුක්ඛන්ති: ආමන්තා.

සොමනස්සං සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. සොමනස්සින්ද්‍රියං සොමනස්සන්ති: ආමන්තා.

දෙමනස්සං දෙමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. දෙමනස්සින්ද්‍රියං දෙමනස්සන්ති: ආමන්තා.

උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙසා උපෙක්ඛා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං. උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛා චෙව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛාති: ආමන්තා.

---

1. අවසෙසෝ — ඉත්‍යං

සද්ධා සද්ධින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. සද්ධින්ද්‍රියං සද්ධා'ති: ආමන්නා.

වීරියං විරියින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. විරියින්ද්‍රියං විරියන්නි: ආමන්නා.

සති සතින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. සතින්ද්‍රියං සති'ති: ආමන්නා.

සමාධි සමාධින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා, සමාධින්ද්‍රියං සමාධී ති: ආමන්නා.

පඤ්ඤා පඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. පඤ්ඤින්ද්‍රියං පඤ්ඤා'ති: අමන්නා.

අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමී ති: ආමන්නා.

අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. අඤ්ඤින්ද්‍රියං අඤ්ඤන්නි: ආමන්නා.

අඤ්ඤාතාවී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං අඤ්ඤාතාවී'ති:ආමන්නා.

අනුලොමං.

2. න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. න චක්ඛුන්ද්‍රියං න චක්ඛූ'ති: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛු. චක්ඛුං ච චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච චක්ඛුන්ද්‍රියං.

සොතං න සොතින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. න සොතන්ද්‍රියං න සොතන්නි: දිබ්බසොතං තණ්හායොතං න සොතින්ද්‍රියං, සොතං. සොතඤ්ච සොතින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච සොතින්ද්‍රියං.

න ඝානං න ඝානින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. න ඝානින්ද්‍රියං න ඝානන්නි: ආමන්නා.

න ජිව්හා න ජිවහින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. න ජිවහින්ද්‍රියං න ජිව්හා'ති: ආමන්නා.

න කායෝ න කායින්ද්‍රියන්නි: ආමන්නා. න කායින්ද්‍රියං න කායෝ'ති: කායින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙය්‍යා කායෝ[1] න කායින්ද්‍රියං, කායෝ. කායඤ්ච කායින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙ ච කායෝ, න ච කායින්ද්‍රියං.

---

1. අවසෙසෙසා – PTS. මජ්ඣ

න මනො න මනින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න මනින්ද්‍රියං න මනො'ති: ආමන්තා.

න ඉත්ථී න ඉත්ථින්ද්‍රියන්ති: ඉත්ථින්ද්‍රියං න ඉත්ථී, ඉත්ථින්ද්‍රියං. ඉත්ථිඤ්ච ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඉත්ථී, න ච ඉත්ථින්ද්‍රියං. න ඉත්ථින්ද්‍රියං න ඉත්ථී'ති: ඉත්ථී න ඉත්ථින්ද්‍රියං, ඉත්ථී. ඉත්ථිඤ්ච ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඉත්ථී, න ච ඉත්ථින්ද්‍රියං.

න පුරිසො න පුරිසින්ද්‍රියන්ති: පුරිසින්ද්‍රියං න පුරිසො, පුරිසින්ද්‍රියං; පුරිසඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව පුරිසො, න ච පුරිසින්ද්‍රියං. න පුරිසින්ද්‍රියං න පුරිසො'ති: පුරිසො න පුරිසින්ද්‍රියං, පුරිසො. පුරිසඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව පුරිසො, න ච පුරිසින්ද්‍රියං.

න ජීවිතං න ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න ජීවිතින්ද්‍රියං න ජීවිතන්ති: ආමන්තා.

න සුඛං න සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න සුඛින්ද්‍රියං න සුඛන්ති ආමන්තා.

න දුක්ඛං න දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න දුක්ඛින්ද්‍රියං න දුක්ඛන්ති: ආමන්තා.

න සොමනස්සං න සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න සොමනස්සින්ද්‍රියං න සොමනස්සන්ති: ආමන්තා.

න දොමනස්සං න දොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න දොමනස්සින්ද්‍රියං න දොමනස්සන්ති: ආමන්තා.

න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපෙක්ඛා'ති: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙසා උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛා. උපෙක්ඛාඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව උපෙක්ඛා. න ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං.

න සද්ධා න සද්ධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න සද්ධින්ද්‍රියං න සද්ධා'ති: ආමන්තා.

න විරියං න විරියින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න විරියින්ද්‍රියං න විරියන්ති: ආමන්තා.

න සති න සතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න සතින්ද්‍රියං න සති'ති: ආමන්තා.

න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න සමාධින්ද්‍රියං න සමාධී'ති: ආමන්තා.

න පසූසූ න පසූසද්ධීන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න පසූසද්ධීන්ද්‍රියං න පසූසූ'ති: ආමන්තා.

න අනාසූසූත සූසූසස්සාමීති න අනාසූසූත සූසූසස්සාමීතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න අනාසූසූත සූසූසස්සාමීතින්ද්‍රියං න අනාසූසූත සූසූසස්සාමීති'ති: ආමන්තා.

න අසූසූං න අසූසද්ධීන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න අසූසද්ධීන්ද්‍රියං න අසූසූනන්ති: ආමන්තා.

න අසූසූතාවී න අසූසූතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න අසූසූතාවීන්ද්‍රියං න අසූසූතාවී'ති: ආමන්තා.

පදසොධනවාරෝ.

3. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බව චක්ඛු පසූසූචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සොතින්ද්‍රියන්ති: සොතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව සොතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා,[1] න සොතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බවචක්ඛු පසූසූචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච ඉන්ද්‍රියා ඝානින්ද්‍රියන්ති: ඝානින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව ඝානින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ඝානින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බවචක්ඛු පසූසූචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා ජිවිතින්ද්‍රියන්ති: ජිවිතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව ජිවිතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජිවිතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බවචක්ඛු පසූසූචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං: චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා කායින්ද්‍රියන්ති: කායින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව කායින්ද්‍රියඤ්ච, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න කායින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: දිබ්බවචක්ඛු පසූසූචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා මනින්ද්‍රියන්ති: මනින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව මනින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න මනින්ද්‍රියං.

---

1. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියං—මජ්ඣං එවමඤ්ඤත්‍රාපි.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියන්නි: ඉන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව ඉන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ඉන්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියන්නි: පුරිසින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පුරිසින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච ඉන්ද්‍රියා ජීවිතින්ද්‍රියන්නි: ජීවිතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජීවිතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියන්නි: සුඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව සුඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සුඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දුක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව දුක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දුක්ඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සින්ද්‍රියන්නි: සොමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොමනස්සින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සින්ද්‍රියන්නි: දෙමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දෙමනස්සින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤා චක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛු චෙව චක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්නි: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චේව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සද්ධින්ද්‍රියන්නි: සද්ධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සද්ධින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා විරියින්ද්‍රියන්නි: විරියින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව විරියින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න විරියින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සතින්ද්‍රියන්නි: සතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව සතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා සමාධින්ද්‍රියන්නි: සමාධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව සමාධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සමාධින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි: පඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියං වෙව පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පඤ්ඤින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියන්නි: අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤින්ද්‍රියං.

චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤාචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමෙව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

4. සොතං සොතින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බසොතං තණ්හා සොතං සොතං, න සොතින්ද්‍රියං. සොතින්ද්‍රියං සොතඤ්ඤේව සොතින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- සොතං සොතින්ද්‍රියන්නි: දිබ්බසොතං තණ්හා සොතං සොතං, න සොතින්ද්‍රියං. සොතින්ද්‍රියං සොතඤ්ඤේව සොතින්ද්‍රියං ච. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියං වෙව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච.[1] අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං[2].

5. ඝානං ඝානින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ඝානං ඝානින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

6. ජිව්හා ජිව්හින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. -පෙ- ජිව්හා ජිවිතින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

7. කායෝ කායින්ද්‍රියන්නි: කායින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙසෝ කායෝ න කායින්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං කායෝ වෙව කායින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- කායෝ කායින්ද්‍රියන්නි: කායින්ද්‍රියං ඨපෙත්වා අවසෙසෝ කායෝ න කායින්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං කායෝ වෙව කායින්ද්‍රියඤ්ච. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

8. මනෝ මනින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- මනෝ මනින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

9. ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්නි: නෝ. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්නි: නෝ. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රිය ඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

---

1. අඤ්ඤින්ද්‍රියං ච - PTS
2. අඤ්ඤින්ද්‍රියං ච - PTS

10. පුරිසො පුරිසින්ද්‍රියන්ති: නො. ඉත්ථියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසො පුරිසින්ද්‍රියන්ති: නො. ඉත්ථියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

11. ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉත්ථියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතං ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉත්ථියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච, අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

12. සුඛං සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

13. දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

14. සොමනස්සං සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

15. දොමනස්සං දොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

16. උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං යථෙච්ඡා අවසෙසා උපෙක්ඛා උපෙක්ඛා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛා චෙව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච, ඉත්ථියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං යථෙච්ඡා අවසෙසා උපෙක්ඛා උපෙක්ඛා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපෙක්ඛා චෙව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. ඉත්ථියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉත්ථියඤ්චව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉත්ථියා ඉත්ථියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං.

17. සද්ධා සද්ධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

18. විරියං විරියින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

19. සති සතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

20. සමාධි සමාධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. පෙ-

21. පඤ්ඤා පඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

22. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

23. අඤ්ඤං අඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ-

24. අසඤ්ඤතාවී අසඤ්ඤතාවිඳ්‍රියන්නි: ආමන්තා. -පෙ- ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අසඤ්ඤතාවී අසඤ්ඤතාවිඳ්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අසඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි: අසඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව අසඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අසඤ්ඤින්ද්‍රියං. (අනුලෝමං)

25. න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රින්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න ඝානින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා න ඉන්ද්‍රියා න ජිවහින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න කායින්ද්‍රියන්නි ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න මනින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථින්ද්‍රියන්නි. ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසින්ද්‍රියන්නි; ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න සුඛින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න දොමනස්සින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධින්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා.

31. න ඉත්ථී න ඉත්ථීන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න ඉත්ථී න ඉත්ථීන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

32. න පුරිසෝ න පුරිසින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න පුරිසෝ න පුරිසින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

33. න ජීවිතං න ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න ජීවිතං න ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

34. න සුඛං න සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න සුඛං න සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

35. න දුක්ඛං න දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න දුක්ඛං න දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

36. න සොමනස්සං න සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න සොමනස්සං න සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

37. න දෙමනස්සං න දෙමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න දෙමනස්සං න දෙමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

38. න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

39. න සද්ධා න සද්ධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න සද්ධා න සද්ධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

-

සානං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සානින්ද්‍රියන්ති: සානින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව සානින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සානින්ද්‍රියං.

ජීවහා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ජීවිතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජීවිතින්ද්‍රියං.

කායෝ ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා කායින්ද්‍රියන්ති: කායින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව කායින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න කායින්ද්‍රියං.

මනෝ ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා මනින්ද්‍රියන්ති: මනින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව මනින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න මනින්ද්‍රියං.

ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්ති: නෝ. ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථින්ද්‍රියන්ති: ඉත්ථින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ඉත්ථින්ද්‍රියං.

පුරිසෝ ඉන්ද්‍රියන්ති: නෝ. ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියන්ති: පුරිසින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පුරිසින්ද්‍රියං.

ජීවිතං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ජීවිතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජීවිතින්ද්‍රියං.

සුඛං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියන්ති: සුඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව සුඛින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සුඛින්ද්‍රියං.

දුක්ඛං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: දුක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව දුක්ඛින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දුක්ඛින්ද්‍රියං.

සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: සොමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොමනස්සින්ද්‍රියං.

දෙමනස්සං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සින්ද්‍රියන්ති: දෙමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දෙමනස්සින්ද්‍රියං.

උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ඤ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං.

සද්ධා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සද්ධින්ද්‍රියන්ති: සද්ධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සද්ධින්ද්‍රියං.

විරියං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා විරියින්ද්‍රියන්ති: විරියින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව විරියින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න විරියින්ද්‍රියං.

සති ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සතින්ද්‍රියන්ති: සතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව සතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සතින්ද්‍රියං.

සමාධි ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සමාධින්ද්‍රියන්ති: සමාධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව සමාධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සමාධින්ද්‍රියං.

පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති: පඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පඤ්ඤින්ද්‍රියං.

අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියන්ති: අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං.

අඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියං වෙව අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤින්ද්‍රියං.

අඤ්ඤාතාවී ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤේව අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං. (අනුලෝමං).

48. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න සොතං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සොතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න සානං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සානං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සානං, ඉන්ද්‍රියා. සානඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සානං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සානින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න ජිවහා න ඉන්ද්‍රියන්ති: ජිවහං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජිවහා, ඉන්ද්‍රියා. ජිවහඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ජිවහා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ජිවිහින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න කායෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: කායං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න කායෝ, ඉන්ද්‍රියා. කායඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කායෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න කායින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න මනෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: මනං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න මනෝ, ඉන්ද්‍රියා. මනඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව මනෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න මනින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්ති: ඉත්ථීං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථී, ඉන්ද්‍රියා. ඉත්ථීං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඉත්ථී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න පුරිසෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: පුරිසං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පුරිසෝ, ඉන්ද්‍රියා. පුරිසඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව පුරිසෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියන්ති: ජීවිතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ජීවිතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

නති

න සුඛං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සුඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුඛං, ඉන්ද්‍රියා. සුඛඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සුඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සුඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියන්ති: **දුක්ඛං** ඨපෙත්වා අවසෙසා **ඉන්ද්‍රියා** න **දුක්ඛං**, ඉන්ද්‍රියා. **දුක්ඛඤ්ච** ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව **දුක්ඛං**, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සොමනස්සං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. සොමනස්සඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සොමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න දොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියන්ති: දොමනස්සං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දොමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. දොමනස්සඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව දොමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න දොමනස්සින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියන්ති: උපෙක්ඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා **ඉන්ද්‍රියා** න උපෙක්ඛා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙක්ඛඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව උපෙක්ඛා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියන්ති: සද්ධං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා, ඉන්ද්‍රියා. සද්ධං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව **සද්ධා** න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න විරියං න ඉන්ද්‍රියන්ති: විරියං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න විරියං, ඉන්ද්‍රියා. විරියඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව විරියං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න විරියින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න සති න ඉන්ද්‍රියන්ති: සතිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සති, ඉන්ද්‍රියා. සතිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න සමාධි න ඉන්ද්‍රියන්ති: සමාධිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සමාධි, ඉන්ද්‍රියා. සමාධිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සමාධි න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සමාධින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න **පඤ්ඤ** න ඉන්ද්‍රියන්ති. පඤ්ඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න **පඤ්ඤ**, ඉන්ද්‍රියා. **පඤ්ඤ**ඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව **පඤ්ඤ**, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න **පඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති**: ආමන්නා.

න අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියන්ති: අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීති ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීති. ඉන්ද්‍රියා අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීතිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීති, න ච ඉන්ද්‍රියා, න ඉන්ද්‍රියා න අන**ඤ්ඤ**තඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

න අ**ඤ්ඤ**ං න ඉන්ද්‍රියන්ති: අ**ඤ්ඤ**ං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අ**ඤ්ඤ**ං, ඉන්ද්‍රියා. අ**ඤ්ඤ**ඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අ**ඤ්ඤ**ං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අ**ඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති**: ආමන්නා.

න අ**ඤ්ඤ**තාවී න ඉන්ද්‍රියන්ති: අ**ඤ්ඤ**තාවිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අ**ඤ්ඤ**තාවී ඉන්ද්‍රියා. අ**ඤ්ඤ**තාවිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අ**ඤ්ඤ**තාවී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අ**ඤ්ඤ**තාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. (පච්චනීකං.)

සුද්ධ ඉන්ද්‍රියවාරෝ.

49. **චක්ඛු** ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා සොතින්ද්‍රියන්ති: සොතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව **සොතින්ද්‍රිය**ඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොතින්ද්‍රිය[1].

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා ඝානින්ද්‍රියන්ති: **ඝානින්ද්‍රිය**ං ඉන්ද්‍රියඤ්චව **ඝානින්ද්‍රිය**ඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ඝානින්ද්‍රිය.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා ජිවහින්ද්‍රියන්ති: ජිවහින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව ජිවහින්ද්‍රිය**ඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජිවහින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා කායින්ද්‍රියන්ති: කායින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව කායින්ද්‍රිය**ඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **කායින්ද්‍රිය**ං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා මනින්ද්‍රියන්ති: මනින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව මනින්ද්‍රි**ඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න මනින්ද්‍රියං.

---

1. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියං – මඤ්ඤං. එවමඤ්ඤත්‍රාපි

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථින්ද්‍රියන්නි: ඉත්ථින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ඉත්ථින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියන්නි: පුරිසින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා. න පුරිසින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා ජීවිතින්ද්‍රියන්නි: ජීවිතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න ජීවිතින්ද්‍රියං

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියන්නි: සුඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව සුඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සුඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛින්ද්‍රියන්නි: දුක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව දුක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දුක්ඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සින්ද්‍රියන්නි: සොමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොමනස්සින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සින්ද්‍රියන්නි: දෙමනස්සින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දෙමනස්සින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛින්ද්‍රියන්නි: උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න උපෙක්ඛින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සද්ධින්ද්‍රියන්නි: සද්ධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සද්ධින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා විරියින්ද්‍රියන්නි: විරියින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව විරියින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න විරින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සතින්ද්‍රියන්නි: සතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව සතින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සතින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා සමාධින්ද්‍රියන්නි: සමාධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චව සමාධින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සමාධින්ද්‍රියං.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **පඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි**: **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **පඤ්ඤින්ද්‍රියං**.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීන්ද්‍රියන්නි**: **අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීන්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීන්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීන්ද්‍රියං**.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤින්ද්‍රියන්නි**. **අඤ්ඤින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච**, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා න **අඤ්ඤින්ද්‍රියං**.

චක්ඛු ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි**: **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං**.

50. සොතං ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි**: **චක්ඛුන්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ-. සොතං ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි**: **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං**.

51. ඝානං ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි**: **චක්ඛුන්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- ඝානං ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි**: **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං**.

52. ජිව්හා ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි**: **චක්ඛුන්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ- ජිව්හා ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි**: **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං**.

53. කායෝ ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **චක්ඛුන්ද්‍රියන්නි**. **චක්ඛුන්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤ්ච **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **චක්ඛුන්ද්‍රියං** -පෙ-. කායෝ ඉන්ද්‍රියන්නි: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්නි**: **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං** ඉන්ද්‍රියඤේව **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච**. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න **අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං**.

54. මනො ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– මනො ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං.

55. ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්ති: නො. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියන්ති: නො. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං.

56. පුරිසො ඉන්ද්‍රියන්ති: නො. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– පුරිසො ඉන්ද්‍රියන්ති: නො. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං.

57. ජීවිතං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– ජීවිතං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං.

58. සුඛං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං –පෙ– සුඛං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්චෙව අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං.

59. දුක්ඛ ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

60. සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

61. දොමනස්සං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

62. උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

63. සද්ධා ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

64. විරියං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

65. සති ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. –පෙ–

66. සමාධි ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ-

67. පඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ-

68. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීති ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ-

69. අඤ්ඤං ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ-

70. අඤ්ඤාතාවී ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමේව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං: -පෙ- අඤ්ඤාතාවී ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤින්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියමේව අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච. අවසෙසා න්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤින්ද්‍රියං. (අනුලෝමං)

71. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා -පෙ- න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියන්ති: චක්ඛුං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

72. න සොතං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සොතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා -පෙ- න සොතං න ඉන්ද්‍රියන්ති: සොතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

73. න ඝානං න ඉන්ද්‍රියන්ති: ඝානං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඝානං, ඉන්ද්‍රියා. ඝානං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඝානං න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා -පෙ- න ඝානං න ඉන්ද්‍රියන්ති: ඝානං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඝානං, ඉන්ද්‍රියා. ඝානං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඝානං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

74. න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියන්ති: ජීවිතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතා, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ජීවිතා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා -පෙ- න ජීවිතා න ඉන්ද්‍රියන්ති: ජීවිතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතා, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ජීවිතා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

75. න කායෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ- න කායෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

76. න මනෝ ඉන්ද්‍රියන්ති: මනං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න මනෝ, ඉන්ද්‍රියා. මනඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව මනෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ- න මනෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: මනං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න මනෝ, ඉන්ද්‍රියා මනඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව මනෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

77. න ඉත්ථී න ඉන්ද්‍රියන්ති: ඉත්ථිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථී, ඉන්ද්‍රියා. ඉත්ථිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඉත්ථී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා -පෙ- න ඉත්ථී න ඉන්ද්‍රියන්ති: ඉත්ථිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථී, ඉන්ද්‍රියා. ඉත්ථිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව ඉත්ථී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

78. න පුරිසෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: පුරිසං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පුරිසෝ, ඉන්ද්‍රියා. පුරිසඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව පුරිසෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා -පෙ- න පුරිසෝ න ඉන්ද්‍රියන්ති: පුරිසං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පුරිසෝ, ඉන්ද්‍රියා. පුරිසඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව පුරිසෝ, න ච ඉන්ද්‍රියා, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

79. න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියනති: ජීවිතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව ජීවිතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමන්තා. –පෙ– න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියනති: ජීවිතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව ජීවිතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියනති: ආමන්තා.

80. න සුඛං න ඉන්ද්‍රියනති: සුඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුඛං, ඉන්ද්‍රියා. සුඛං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සුඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමන්තා. –පෙ– න සුඛං න ඉන්ද්‍රියනති: සුඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුඛං, ඉන්ද්‍රියා. සුඛං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සුඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියනති: ආමන්තා.

81. න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියන්නති: දුක්ඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං, ඉන්ද්‍රියා. දුක්ඛං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව දුක්ඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමන්තා –පෙ– න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියනති: දුක්ඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං, ඉන්ද්‍රියා. දුක්ඛඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව දුක්ඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියනති: ආමන්තා.

82. න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියනති: සොමනස්සං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. සොමනස්සං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සොමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමන්තා. –පෙ– න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියනති: සොමනස්සං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. සොමනස්සඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සොමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියනති: ආමන්තා.

83. න දෙමනඤං න ඉන්ද්‍රියන්ති: දෙමනඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දෙමනඤං, ඉන්ද්‍රියා. දෙමනඤඤඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව දෙමනඤං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ- න දෙමනඤං න ඉන්ද්‍රියන්ති: දෙමනඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දෙමනඤං, ඉන්ද්‍රියා. දෙමනඤඤං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව දෙමනඤං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

84. න උපෙකඛා න ඉන්ද්‍රියන්ති: උපෙකඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න උපෙකඛා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙකඛාඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව උපෙකඛා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ- න උපෙකඛා න ඉන්ද්‍රියන්ති: උපෙකඛං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න උපෙකඛා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙකඛං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව උපෙකඛා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

85. න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියන්ති: සද්ධං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා, ඉන්ද්‍රියා. සද්ධං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සද්ධා න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා -පෙ- න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියන්ති: සද්ධං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා, ඉන්ද්‍රියා සද්ධං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සද්ධා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

86. න විරියං න ඉන්ද්‍රියන්ති: විරියං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න විරියං, ඉන්ද්‍රියා. විරියඤඤ ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව විරියං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා. -පෙ- න විරියං න ඉන්ද්‍රියන්ති විරියං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න විරියං, ඉන්ද්‍රියා. විරියඤඤ ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව විරියං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

87. න සති න ඉන්ද්‍රියන්ති: සතිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සති, ඉන්ද්‍රියා. සතිඤඤ ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා -පෙ- න සති න ඉන්ද්‍රියන්ති: සතිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සති, ඉන්ද්‍රියා. සතිඤඤ ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව සති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්තා.

88. න සමාධි න ඉන්ද්‍රියන්ති: සමාධිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සමාධි ඉන්ද්‍රියා. සමාධිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සමාධි, න ච ඉන්ද්‍රියා, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න සමාධි න ඉන්ද්‍රියන්ති: සමාධිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සමාධි, ඉන්ද්‍රියා. සමාධිං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව සමාධි න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

89. න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියන්ති: පඤ්ඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤා, ඉන්ද්‍රියා. පඤ්ඤඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව පඤ්ඤා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියන්ති: පඤ්ඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤා, ඉන්ද්‍රියා. පඤ්ඤඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව පඤ්ඤා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

90. න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියන්ති: අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති, ඉන්ද්‍රියා. අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති න ඉන්ද්‍රියන්ති: අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති, ඉන්ද්‍රියා. අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතිඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීති න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා.

91. න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං, ඉන්ද්‍රියා. අඤ්ඤඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව අඤ්ඤං න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියන්ති: ආමන්නා. -පෙ- න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියන්ති: අඤ්ඤං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං, ඉන්ද්‍රියා. අඤ්ඤඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව අඤ්ඤං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියන්ති ආමන්නා.

92. න අසෙක්ඛානී න ඉන්ද්‍රියානි: අසෙක්ඛානිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අසෙක්ඛානී, ඉන්ද්‍රියා. අසෙක්ඛානීඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අසෙක්ඛානී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියානි: ආමන්තා. -පෙ- න අසෙක්ඛානී න ඉන්ද්‍රියානි: අසෙක්ඛානිං ඨපෙත්වා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අසෙක්ඛානී, ඉන්ද්‍රියා. අසෙක්ඛානීඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අසෙක්ඛානී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අසෙක්ඛින්ද්‍රියානි: ආමන්තා.

පඤ්ඤත්තිවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

2. පවත්ති උප්පාදවාරෝ

1. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං අසොතකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං සසොතකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොත්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සසොතකානං අවක්ඛුකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසොතකානං සචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං අඝානකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං සඝානකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඝානකානං අවක්ඛුකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං සචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං න ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තීනං තාසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං අවක්ඛුකානං[1] උප්පජ්ජනත්තීනං තාසං[2] ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං සචක්ඛුකානං[3] උප්පජ්ජනත්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති ති: සචක්ඛුකානං ණ පුරිසානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං පුරිසානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. අවක්ඛුකානං ඉත්ථීනං – PTS.
2. තෙසං – PTS.
3. සචක්ඛුකානං ඉත්ථීනං – PTS.

යඤ්ඤ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පුරිසානං අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සවක්ඛුකානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සවක්ඛුකානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සවක්ඛුකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං[1] තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං[2] චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. සවක්ඛුකානං විනා සද්ධාය උපපජ්ජනකානං – PTS.
2. සවක්ඛුකානං සද්ධාය උපපජ්ජනකානං තෙසං – PTS.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං අවක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචක්ඛුකානං සෝණවීථිපටිපන්නානං උපපජ්ජන්තානං[1], තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං සෝණසමාපත්තිසමඞ්ගීනං උපපජ්ජන්තානං[1] තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සෝණසමාපත්තිසමඞ්ගීනං අවක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං[1] තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සෝණසමාපත්තිසමඞ්ගීනං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං අවක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචිත්තකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

2. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං තාසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඉත්ථීනං අඝානකානං උපපජ්ජන්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං සඝානකානං උපපජ්ජන්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. සචක්ඛුකානං විනා ඝාණෙන උපපජ්ජන්තානං – PTS.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පුරිසානං අඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්සෙන අඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති සඝානකානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං නෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය අඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං නෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනන්තානං[1] නෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං[1] නෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. සවිඤ්ඤකානං විනා ඥාණෙන උපපජ්ජනකානං – PTS.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං අසානකානං උපපජ්ජනකානං[1] තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං සසානකානං උපපජ්ජනකානං[1] තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සසානකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං අසානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං සසානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති ආමනතා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං අසානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

3. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඉත්ථීනං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. අසානකානං සද්ධාය උපපජ්ජනකානං – PTS.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සොමනස්සෙන න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සොමනස්සෙන ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සහෙතුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සවිඤ්ඤකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

4. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී ති: පුරිසානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සොමනස්සෙන න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සොමනස්සෙන පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති ති: පුරිසානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාය පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පුරිසානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සහෙතුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: පුරිසානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, පුරිසානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්චින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං න පුරිසානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං පුරිසානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සවිඤ්ඤකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනන්තානං[1] තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

5. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා විප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

---

1. පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජනන්තානං – PTS.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: අහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස[1] උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: අචිත්තකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචිත්තකානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

6. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: නො.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: නො.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සසහගත උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

2. සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස – PTS.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සහෙතුකානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සොමනස්සෙන ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සවිඤ්ඤාණකානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

7. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාය අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත යද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධා සම්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

8. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධා සම්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සවිතක්කානං අවිතක්කානං උපපජ්ජනකානං[1], පවත්තෙ සද්ධා විප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සවිතක්කානං උපපජ්ජනකානං[2], පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

9. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සවිතක්කානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං[3], පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

(අනුලොමදුගගල)

10. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. සවිතක්කානං විනා සද්ධාය උපපජ්ජනකානං – PTS.
2. සද්ධාය උපපජ්ජනකානං – PTS.
3. සවිතක්කානං විනා ඤාණෙන උපපජ්ජනකානං – PTS.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤිසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති: තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

11. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නො ච තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සාතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සාතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සාතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

12. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං -පෙ-.

13. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරේ[1] තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස අසොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. රූපාවචරෙ - PTS.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

14. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

15. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

16. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

17. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

18. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (අනුලොමඔකාස)

19. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචක්ඛුකානං අසොතකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං සසොතකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සසොතකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසොතකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචක්ඛුකානං අඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං සඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං[1] උප්පජ්ජතී'ති: සචක්ඛුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තාසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. න ඉත්ථින්ද්‍රියං–PTS.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකීනං තාසං[1] තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති සචක්ඛුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: පුරිසානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං වීනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං වීනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. තෙසං – PTS.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාය අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාය සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සහෙතුකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති සහෙතුකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සචිත්තකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

20. යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සඝානකානං න ඉත්ථීනං[1] උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සඝානකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං ච උපපජ්ජති. ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. සඝානකානං ඉත්ථීනං – සීමු

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඉත්ථීනං අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං සසානකානං උප්පජ්ජනකානං තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සසානකානං න පුරිසානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං පුරිසානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පුරිසානං අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං සසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමනකා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සසානකානං විනා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්සෙන අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන සසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සසානකානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යට්ඨ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය සඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං අහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යට්ඨ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං අඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං සඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඝානකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යට්ඨ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං අඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං සඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යට්ඨ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං අඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තට්ඨ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තට්ඨ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

21. යස්ස යට්ඨ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස වා පන යට්ඨ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස යට්ඨ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තට්ඨ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං කාසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං වින්‍ා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකාන්‍ානං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච කාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සොමනස්සෙන න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානීනං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සොමනස්සෙන ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං වින්‍ා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකාන්‍ානං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච කාසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාය න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාය ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච කාසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති ඉත්ථීනං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සහෙතුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සහෙතුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානීනං කාසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ඉත්ථීනං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච කාසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකීනං කාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යතො පඤ්චින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං. තතො පඤ්චින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං නාසං තතො පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සවිඤ්ඤකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං නාසං තතො මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

22. යඤ්ඤ යතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පුරිසානං ඨානා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සොමනස්සෙන න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සොමනස්සෙන පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පුරිසානං ඨානා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාය පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පුරිසානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති පුරිසානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පුරිසානං ඤාණවිප්පයුත්තකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං ඤාණසම්පයුත්තකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සච්ඡකානං න පුරියානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

23. යඤ්ඤ යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: චිත්ත සොමනසෙසන උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනසෙසන උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්ස – සම්පයුත්ත – චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: වීනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා විපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තත්ථ තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාවිපයුත්ත චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිපයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණවිපයුත්ත චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අචිත්තකානං උපපන්නානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

24. යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: නො.

යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති කි: පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත සද්ධාවිප්පයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සහෙතුකානං විනා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සොමනස්සෙන ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං විනා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං සොමස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සචිත්තකානං විනා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

25. යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය අහෙතුකානං උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තසද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය සහෙතුකානං උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං විනා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති නස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති, සච්ඡන්දකානං විනා' උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

26. යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සහෙතුකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධා සම්පයුත්තඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

27. යස්ස යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සචිත්තකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.
(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

28. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං[1] න උප්පජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සසොතකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඩසං චවනත්තානං, අචක්ඛුකානං අසොතකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අසොතකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඩසං චවනත්තානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

---

1. සඝින්ද්‍රියං – PTS.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං සසානකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, අචක්ඛුකානං අසානකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අසානකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, අසානකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්නීනං නාසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, අචක්ඛුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, න ඉත්ථීනං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං පුරිසානං[1] උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, අචක්ඛුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං, න පුරිසානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්නානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

---

1. අචක්ඛුකානඤ්ච - PTS.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොමස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, විනා සොමනස්සෙන අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, විනා උපෙක්ඛාය අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අහෙතුකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං සච්ත්තකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, අචිත්තකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

29. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අඝානකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං තාසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, අඝානකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං සඝානකානං[1] උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, න ඉත්ථීනං[2] අඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජතීති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අඝානකානං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, අඝානකානං න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති. පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං සඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, න පුරීසානං අඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වවන්තානං, තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

---

1. අඝානකානං – සීඹු
2. වවන්තානං ඉත්ථීනං – PTS.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසානකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, අසානකානං ච්නා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ච්නා සොමනස්සෙන සසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, ච්නා සොමනස්සෙන අසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසානකානං උපෙකඛාය උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, අසානකානං ච්නා උපෙකඛාය උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ච්නා උපෙකඛාය සසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං විනා උපෙකඛාය අසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසානකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, අසානකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං සසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, අහෙතුකානං අසානකානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසානකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනට්ඨානං, අසානකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනට්ඨානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ඝාණවීපයුත්තානං සඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, ඝාණවීපයුත්තානං අඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අඝානකානං සවිඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අවිඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

30. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති. පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තාසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති[1] තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, සඛෙඛසං චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: විනා සොමනස්සෙන ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, විනා සොමනස්සෙන න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති – PTS.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, න ඉත්ථීනං වීතා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: වීතා උපෙක්ඛාය ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකීනං තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, වීතා උපෙක්ඛාය ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, න ඉත්ථීනං අහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: අහෙතුකානං ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකීනං තාසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං අහෙතුකානං න ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ඉත්ථීනං ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, න ඉත්ථීනං ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකීනං තාසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං න ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: න ඉත්ථීනං සවිඤ්ඤකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං වවත්ථානං, අවිඤ්ඤකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

---

1. වවත්ථානං ඉත්ථීනං – සීමු.

31. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති[1] තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රිය න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, න පුරිසානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, විනා සොමනස්සෙන න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපෙකඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, න පුරිසානං විනා උපෙකඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා උපෙකඛාය පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, විනා උපෙකඛාය න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, න පුරිසානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙබසං චවනත්තානං, අහෙතුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති – PTS.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං[1] තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, න පුරිසානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං[1] තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං සච්ඡකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අච්ඡකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

32. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකබලෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකබලෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

---

1. ඤාණෙන උපපජ්ජනත්තානං – PTS.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛ්ඛසං චවනානානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛ්ඛසං චවනානානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචිත්තකානං උපපජ්ජන්නානං[1] තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛ්ඛසං චවනානානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

33. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: 'උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්නානං[2], පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත[3] චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සවිප්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: සොමනස්සසහ උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තසොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. නිරොධ සමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං – PTS.
2. විනා සොමනස්සෙන උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්නානං – PTS.
3. පවත්තෙ සොමනස්ස විප්පයුත්ත උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත – PTS.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති[1] තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තසද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසම්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපපජ්ජති්සස සම්පයුත්ත ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්ස්ින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්ස සම්පයුත්ත-ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණසම්පයුත්තානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්ස්ින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, ඤාණසම්පයුත්තසොම-නස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන සවිඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොම-නස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

---

1. සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති – PTS.

34. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත – සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සත්තෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත සද්ධාවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත - උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සත්තෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්ත – උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත – ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සත්තෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛා විප්පයුත්ත ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත – උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සත්තෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, ඤාණවිප්පයුත්ත උපෙක්ඛා-විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය සචිත්තකානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා – විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සත්තෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමනන්තා.

35. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: සුඛසහගතානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සුඛසහගත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සුඛසහගත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අහෙතුකානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

36. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: සුඛසහගතත්තානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සුඛසහගතචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා. (පච්චනීකපුග්ගල)

37. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යත්ථ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යත්ථ වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යත්ථ වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යත්ථ වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යත්ථ වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

38. යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යත්ථ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යත්ථ වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ අරූපෙ තස්ස[1] සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

39. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා. -පෙ-

40. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'කි උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ අරූපෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

---

1. අරූපෙ අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස - PTS.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අයඤ්ඤෙසඤ්ඤෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අයඤ්ඤෙසඤ්ඤෙ තස්ස පුරියින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

41. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: උපපජ්ජති.

42. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

43. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්නා.

44. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

45. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (පවත්තිකඔකාස)

46. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සසොතකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං අසොතකානං උපපජ්ජනන්තානං[1] තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසොතකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අසොතකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං අඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අඝානකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්තීනං තාසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තකානං - PTS.

යඤ්ච වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං, න ඉත්ථීනං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ච යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං, අචක්ඛුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ච වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං ස චක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං, න පුරිසානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ච යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ච වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ච යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ච වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං, විනා සොමනස්සෙන අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ච යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වවත්ථානං, අචක්ඛුකානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය සචක්ඛුකානං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, විනා උපෙක්ඛාය අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං[1] තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, අචක්ඛුකානං අහෙතුකානං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, අහෙතුකානං අචක්ඛුකානං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, අචක්ඛුකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සචක්ඛුකානං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං අචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අචක්ඛුකානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපෙන චතුන්නානං, අචිත්තකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

---

1. ඤාණෙන උපපජ්ජනකානං - PTS. - එවං සබ්බත්ථ.

47. යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනඤ්ඤානං තාසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, අඝානකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං සඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, න ඉත්ථීනං අඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං පුරියානං[1] උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, අඝානකානං න පුරියානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරියානං සඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, න පුරියානං අඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, අඝානකානං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන සඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං වචනානානං, විනා සොමනස්සෙන අඝානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. අඝානකානං • සීමු.

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අඝානකානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අඝානකානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය සඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, විනා උපෙක්ඛාය අඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අඝානකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අඝානකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං සඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අහෙතුකානං අඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අඝානකානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අඝානකානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං අඝානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අඝානකානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනත්තානං, අචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඤාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

48. යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං, න ඉත්ථීනං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං, න පුරිසානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං, න ඉත්ථීනං විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සෙන ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං, විනා සොමනස්සෙන න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඛසං චවනකානං, න ඉත්ථීනං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: වීනා උපෙක්ඛාය ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛීනං තාසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං, වීනා උපෙක්ඛාය න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං සහෙතුකානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං, න ඉත්ථීනං අහෙතුකානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛීනං තාසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං, අහෙතුකානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං, න ඉත්ථීනං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛීනං තාසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති සඛේඛසං චවනක්ඛානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න ඉත්ථීනං සඤ්ඤකානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං, අඤ්ඤකානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

49. යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපපජ්ජනක්ඛානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛේඛසං චවනක්ඛානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: න පුරිසානං සොමනස්සේන උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, න පුරිසානං විනා සොමනස්සේන උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා සොමනස්සේන පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, විනා සොමනස්සේන න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, න පුරිසානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: විනා උපෙක්ඛාය පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, විනා උපෙක්ඛාය න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: න පුරිසානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, න පුරිසානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඩසං චවනකානං, අහෙතුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වචනකානං, න පුරිසානං ඤාණවිප්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වචනකානං, ඤාණවිප්පයුත්තානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං සච්ඡකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වචනකානං, අච්ඡකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනකා.

50. යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනකා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකබණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වචනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගකබණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනකා.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකබණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛෙපං වචනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගකබණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනකා.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං, පඨමෙන සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛසං වවත්ථානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛසං වවත්ථානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අචිත්තකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛසං වවත්ථානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

51. යස්ස යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස[1] උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සවිප්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

---

1. සොමනස්ස පීතිසම්පයුත්ත උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත චිත්තස්ස–PTS.

යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: වීනා සොමනස්සෙන සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තසද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞගක්ඛණෙ, සොමනස්ස විප්පයුත්තසද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්තසොමනස්ස සම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්ත - සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: වීනා සොමනස්සෙන ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්ත - ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞගක්ඛණෙ, සොමනස්ස විප්පයුත්තඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞගක්ඛණෙ, ඤාණවිප්පයුත්ත - සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: වීනා සොමනස්සෙන සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

52. යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: වීනා උපෙක්ඛාය සහෙතුකානං උපපජ්ජනත්තානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත – සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛා-විප්පයුත්ත–සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: අහෙතුකානං උපෙක්ඛාය උප-පජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත – උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාය ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත – ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛා විප්පයුත්ත – ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං උපෙක්ඛාය උප-පජ්ජනත්තානං පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත – උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ ඤාණවිප්පයුත්ත – උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: වීනා උපෙක්ඛාය සචිත්තකානං උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සඞ්ඛෙපං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙ-ක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමන්නා.

53. යස්ස යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්ත – සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, ඤාණවිප්පයුත්තසද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච නා උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අහෙතුකානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

54. යස්ස යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ඤාණවිප්පයුත්තානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (පච්චනීක පුග්ගලොකාස)

පච්චුපපන්නවාරො.

55. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතීති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති ආමන්නා..

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

56–63. යස්ස සෝතින්ද්‍රියං -පෙ- ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතින්ද්‍රියං -පෙ- සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා. (අනුලොමපුග්ගල)

64. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සෝතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සෝතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

65. යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.

යසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තසා සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තසා සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසා උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තසා උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසා සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තසා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසා මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තසා සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තසා මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

66. යසා ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. -පෙ-

67. යසා පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යසා වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසා ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තසා පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති කාමාවචරෙ තසා ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති

යසා පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසා සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොම සස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමසස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

68. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්-ජතීතා'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

69. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්-ජතීතා'ති: ආමන්තා.

70. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්-ජතීතා'ති: ආමන්තා.

71. යස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

72. යස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා. (අනුලොමඔකාස)

73. යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **සොතින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **ඝානින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **ඝානින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, **ඝානින්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **ඉස්සරියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: රූපාවචරානං **තෙසං** තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං **තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති. **පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං** උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: අරූපානං තෙයං තතො උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච ඉතරං තතො චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: අරූපානං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

74. යඤ්ඤ යතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තතො උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තතො උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

75. යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා. -පෙ-

76. යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතීති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතීති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

77. යඤ්ඤ යතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යඤ්ඤ වා පන යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යඤ්ඤ වා පන යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තතො පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යඤ්ඤ වා පන යතො පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, මනින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

78. යඤ්ඤ යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යඤ්ඤ යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තඤ්ඤ තතො සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ ඨානෙ වත්තමානෙ තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

79. යඤ්ඤ යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

80. යඤ්ඤ යතො සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

81. යඤ්ඤ යතො පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යතො මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතො පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ වා පන සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

83–89. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතින්ද්‍රියං -පෙ- සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

90. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

91. යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා උපපජ්ජති

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

92. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං –පෙ– පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස සාතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

93. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්න. -පෙ-

94. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ අරූපෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

95. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උප්පජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උප්පජ්ජති.

96. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

97. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

98. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

99. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (පච්චනීකඔකාස)

100. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං නෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං නෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච නෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච නෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච නෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං නෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

101. යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං නා උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්චින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

102. යඤ්ඤ යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා –පෙ–

103. යඤ්ඤ යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති. ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

104. යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං උපපත්තිචිත්තස්ස උපාදකභණෙ තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං –පෙ– සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතීති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං උපපත්තිචිත්තස්ස උපාදකභණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

105. යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙ-
ක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න
උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ
සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න
උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං උපපත්තිඤාණං අසඤ්ඤසත්තඤාණං තෙසං
තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොම-
නස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

106. යස්ස යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං
-පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ
උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

107. යස්ස යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤි-
න්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ
සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

108. යස්ස යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ
මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ
පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා. (පවත්තිකපුග්ගලොකාස)

අතීතවාරෙ

109. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොතින්ද්‍රියං
උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං
උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස-
තී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං
චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති.
ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං
උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති:
යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙ-
නෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං
චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති.
ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති-ති'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිව් භවෙ දස්සන්ථා පරිනිබ්බායියන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජ-තී'ති: යෙ සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රි-යඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජ-තී'ති: යෙ සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච නෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්-ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

110. යස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දයෙසත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා. යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: සසානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ සසානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිඤ්ඤියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බා-යිස්සන්ති තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බා-යිස්සන්ති තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

111. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස-තී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසන්නා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තාසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසන්නා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බා-යිස්සන්ති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසන්නා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස-තී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසන්නා[1] උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජි-ස්සති, නො ච තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසන්නා – PTS. උනෙ.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා සොමනසෙසන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා සොමනසෙසන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

112. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසතා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දශෙස්සත්වා සොමනශෙස්සන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දශෙස්සත්වා සොමනශෙස්සන උපපජ්ජිත්වා[1] පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියං ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දශෙස්සත්වා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දශෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

113. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතපඨමජ්ඣානචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසහගතපඨමජ්ඣානචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. සොමනශෙස්සන උපපජ්ජිත්වා – PST. උනෙං.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

114. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

115. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

116. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

117. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා. (අනුලොමපුග්ගල)

118. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති පඤ්චවොකාරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

119. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

120. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති, නො ච තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති. කාමාවචරෙ තස්ස සොම-නස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීති, නො ච තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති, කාමාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති, නො ච තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති. කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රි-යඤ්ච උපපජ්ජතීති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

121. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්ප-ජ්ජතීති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති. කාමාවචරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති. කාමාවචරෙ තස්ස සොම-නස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජතීති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතීති. කාමාවචරෙ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතීති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, කාමාවචරෙ තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

122. යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අරූපෙ අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරෙ[1] පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

123. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

124. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං -පෙ- උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

125. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

---

1. චතුවොකාරෙ—PTS. උත්ථං.

126. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා. (අනුලොම ඔකාස)

127. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති[1] තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති[1] තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1. භවෙ දස්සෙත්වා කාමාවචරානං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති:—PTS.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අරූපානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

128. යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඝෙය්‍යත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඝෙය්‍යත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යඤ්ඤ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ යඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං මතඤ්ඤ තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

යඤ්ඤ යඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: යෙ සත්තානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

යඤ්ඤ වා පන යඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං මතඤ්ඤ තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

යඤ්ඤ යඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: යෙ සත්තානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

යඤ්ඤ වා පන යඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

යඤ්ඤ යඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යඤ්ඤ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤ තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ මනින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤ උපපජ්ජන්ති.

129. යස්ස යස්ස ඉන්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්thියා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙස්සථා පරිනිබ්බායිස්සනති[1] තාසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙස්සථා[1] පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙසථා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්thියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙස්සථා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජථා පරිනිබ්බායිස්සනති තාසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙසථා සොමනස්සෙන උපපජ්ජථා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්thියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙසෙස්සථා සොමනස්සෙන උපපජ්ජථා පරිනිබ්බායිස්සනති තාසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්thින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1. එතෙනෙව – දෙසෙසථා. PTS උනෙ.

යස්ස වා පන යස්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසථා[1] උපෙකඛාය උපපජ්ජිථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ඛ තෙසං තස්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

130. යස්ස යස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසථා උපෙකඛාය උපපජ්ජිථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසථා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. එතෙනෙව - දසෙසයකවා - PTS - උනා.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසුවා සොමනසෙසන උපපජ්ජිවා පරිනිබ්බායිසසන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසුවා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිවා පරිනිබ්බායිසසන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසුවා පරිනිබ්බායිසසන්ති තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

131. යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස[1] අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජති අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා[1] සොමනස්සසමපයුත්ත පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ යස්ස චිත්තස්ස - PTS - එවං සබ්බත්ථ.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

132. යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස-සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං[1] පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛා-සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස[1] අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

133. යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අසොමනස්ස-සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. පඤ්චවොකාරෙ යස්ස චිත්තස්ස - PTS.

134. යස්ස යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

135. යස්ස යත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

136. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච[1] න උපපජ්ජති. චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූප, උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. තෙසං චවන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච – PTS.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා උපෙකඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නොච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

137. යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිව් භවෙ දෙස්සතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිව් භවෙ දෙස්සතා පරිනිබ්බායිස්සනති තාසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමනතා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමනතා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සසහගත රූපාවචරං[1] උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

---

1. රූපාවචරානං—සීමු.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ සඤානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන රූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති[1].

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිම භවිකානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

138. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කම්මි භවෙ දෙසෙස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කම්මි භවෙ දෙසෙස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කම්මි භවෙ දෙසෙස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

---

1. තෙසඤානකා -පෙ- න උපපජ්ජිස්සති, PTS එවං

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දුක්ඛස්සන්තං පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්නා.

139. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී:ති: ආමන්නා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඨමභවිකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

140. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතා පඨමචිත්තං උපපජ්ජති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං[1] තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සහගතා පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

141. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතා පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න් උපපජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්තපඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

---

1. පඨමභවිකානං - PTS.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජති තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොම-නස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

142. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජති තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

143. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

144. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (පවචනීක පුග්ගල)

145. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතීති'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං – පෙ – පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : රූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : අරූපෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : අරූපෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

146. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං – පෙ – පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති : උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

147-148. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතීති: නත්ථි.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති අසඤ්ඤසත්තෙ අරූපෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති අත්ථි සත්තූපපත්තියා තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති ආමන්තා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අත්ථි සත්තූපපත්තියා තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

149. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජන්ති.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං – පෙ – සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජන්ති.

150 යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං – පෙ – සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

151. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

152. යස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

153. යස්ස යස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා. (පච්චනීක ඔකාසෙ).

154. යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **සොතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **ඝානින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස **ඝානින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති **පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහවිකානං** අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දත්ථිකා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති. **පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහවිකානං** අසඤ්ඤසත්තානං **අරූපානං** තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **පුරිසින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිච් භවෙ දස්සනා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං[1] තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: අරූපානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං[1] අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යෙ සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං[1] අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

---

1. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං—P.T.S.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

155. යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දශෙසත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දශෙසත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යෙ සඝානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසත්තානං අරූපානං[1] තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතීති: යෙ සඝානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති; රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

156. යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

---

1. පච්ඡිම ඒකක සමඩ්ගීනං අරූපානං — P.T.S.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති; ආමන්තා.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා සොමනස්සෙන උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දඤ්ඤත්ථා සොමනස්සෙන උපපජ්ජත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසන්තානං යෙව පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසන්තානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමනන්තා.

157. යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමනන්තා.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසන්තානං අරූපානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සෙත්වා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී හවෙ දෙස්සතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

158. යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත පච්ඡිම චිත්තං උපපජ්ජති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිම චිත්ත සමඞ්ගීනං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්ත සමඞ්ගීනං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤිසත්තානං[1] තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

159. යස්ස යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජති තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජති තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1 යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති — අසඤ්ඤිනෝපපන්නානං — P.T.S.

යස්ස යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතා පඨමජ්ඣානසම්පයුත්තා පඨමජ්ඣානිකා සඤ්ඤාක්ඛන්ධා උප්පජ්ජන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඨමජ්ඣානසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා,

160. යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසහගතා පඨමජ්ඣානසම්පයුත්තා පඨමජ්ඣානිකා සඤ්ඤාක්ඛන්ධා උප්පජ්ජන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඨමජ්ඣානසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පඨමජ්ඣානිකා සඤ්ඤාක්ඛන්ධා උප්පජ්ජන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඨමජ්ඣානසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

161. යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

162. යස්ස යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: ආමන්තා. (පච්චනීක පුග්ගලොකාස).

අනාගතවාරෝ.

163. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං – පෙ – පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්නා

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං, චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනාමනඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චවමානානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජෙය්‍ය, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

164. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චවමානානං අඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චවමානානං අඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චවමානානං අඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජෙය්‍ය, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චවමානානං අඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජෙය්‍ය, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජෙය්‍ය. ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

165. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනානානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනානානං න ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකානානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං[1] තාසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනානානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං තාසං මනින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

166. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනානානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජිස්ස, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනානානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජිස්ස, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

---

1. උපපජ්ජනකානං - ම

167. යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති : ආමන්තා.**

යස්ස වා පන **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු** තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති :** සඛේඛසං වවත්ථානං පවත්තෙන චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු**, නො ච තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.** සඛේඛසං උපපජ්ජනත්ථානං පවත්තෙන චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජීසු**, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජති.**

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති** තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං** –පෙ– **සද්ධින්ද්‍රියං** –පෙ– **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** –පෙ– **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති : ආමන්තා.**

යස්ස වා පන **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු** තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති :** සඛේඛසං වවත්ථානං පවත්තෙන චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු**, නො ච තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.** සඛේඛසං උපපජ්ජනත්ථානං පවත්තෙන චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං **මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.**

168. යස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති** තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති : ආමන්තා.**

යස්ස වා පන **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති :** සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ **සොමනස්ස** විප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ නිරොධ **සමාපන්නානං** අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු**, නො ච තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.** සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්ථානං පවත්තෙන **සොමනස්ස** සම්පයුත්ත චිත්තස්ස **උප්පාදක්ඛණෙ** තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.**

යස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති** තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** –පෙ– **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** –පෙ– **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති : ආමන්තා.**

යස්ස වා පන **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති :** සඛේඛසං වවත්ථානං පවත්තෙන චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ **සොමනස්ස** විප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං **මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු**, නො ච තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.** සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්ථානං පවත්තෙ **සොමනස්ස** සම්පයුත්ත චිත්තස්ස **උප්පාදක්ඛණෙ** තෙසං **මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.**

169. යස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථා'ති**: ආමන්තා.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ** තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජතී'ති**: සඛෙඛසං චිත්තස්ස හඞගකඛණෙ උපෙකඛා විප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ**, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති**. උපෙකඛාය උප්පජ්ජනත්තානං පවත්තෙ උපෙකඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජේථ**, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජති**.

යස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති** තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථා'ති**: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ** තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජතී'ති**: සඛෙඛසං චිත්තස්ස හඞගකඛණෙ උපෙකඛාවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ**, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති**. උපෙකඛාය උප්පජ්ජනත්තානං පවත්තෙ උපෙකඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජේථ**, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජති**.

170. **යස්ස** සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති** තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථා'ති**: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ** තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජතී'ති**: සඛෙඛසං චිත්තස්ස හඞගකඛණෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ**, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති**. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනත්තානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජේථ**, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජති**.

යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති** තස්ස මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථා'ති**: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ** තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජතී'ති**: සඛෙඛසං චිත්තස්ස හඞගකඛණෙ සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජේථ**, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං **උප්පජ්ජති**. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනත්තානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජේථ**, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච **උප්පජ්ජති**.

171. යස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති : සම්බන්ධං චිත්තයස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ ඤාණවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**. ඤාණයිප්පයුත්තානං **උපපජ්ජන්තානං** පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**. (අනුලොම පුග්ගල).

172–180. යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** – පෙ – (අනුලොම ඔකාස).

181. යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී**'ති : ද්‍යුද්ධාවාසං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී**'ති : පඤ්චවොකාරා චවන්තානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං[1] තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියඤ්ච **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති : රූපාවචරං[2] උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස **ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**. සචක්ඛුකානං කාමාවචරං **උපපජ්ජන්තානං** තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තස්ස තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී**'ති : කාමාවචරා චවන්තානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**, **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං – පෙ – පුරිසින්ද්‍රියං **උපපජ්ජතී**'ති : රූපාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති**. සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච **උපපජ්ජති**.

---

1. සචක්ඛුකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං – PTS.
2. සචක්ඛුකානං රූපාවචරං – PTS.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං එකස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං[1] උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජී'ති: සඤ්ඤභවං වවනකානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං[2] තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජී'ති: පඤ්චවොකාරා වවනකානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජී'ති: පඤ්චවොකාරා වවනකානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං අරූපානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. සචකඛුකානං පඤ්චවොකාරං – PTS.
2. කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං – PTS.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ. ඉතරෙසං සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති නි: පඤ්චවොකාරා චවනත්තානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං අරූපානං එතෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ. ඉතරෙසං සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: පඤ්චවොකාරා චවනත්තානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං අරූපානං එතෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

182. යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං අසඤ්ඤකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, සඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති,

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං අසඤ්ඤකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං එතෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීත්ථ, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛිසං වචනත්තානං අසානකානං උප්පජ්ජනානානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, සසානකානං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං අසානකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජීසු, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං අසානකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසූ'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං අසානකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීසු, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති සසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීසු, සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

183. යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තිනං තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියා උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තිනං තාසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තිනං තාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනත්තිනං තාසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්ස, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජේය්‍ය, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

184. යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍යා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජේය්‍ය, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍යා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජේය්‍ය, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍යා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජේය්‍ය, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍යා'ති: ආමන්නා.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජේය්‍ය, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

185. යඤ්ඤ යතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතෝ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං උපපත්තිවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජනකානං[1] තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං[2] පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යතෝ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකක්ඛණෙ තෙසං තතෝ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරං[2] පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තතෝ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං[2] පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකක්ඛණෙ තෙසං තතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තතෝ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ තතෝ සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජනකානං — P.T.S.
2. චතුවොකාරං — P.T.S. උත්තං.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනතානං පවත්තෙ චිත්තක්ඛණෙ හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපත්තිඤාණං පවත්තෙ චිත්තක්ඛණෙ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

186. යස්ස යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සන්තතිඤං චිත්තක්ඛණෙ සොමනස්සං විප්පයුත්ත චිත්තක්ඛණෙ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සසහගත උපපත්තිඤාණං පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තක්ඛණෙ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සන්තතිඤං චිත්තක්ඛණෙ සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සං සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති සොමනස්සසහගත උපපත්තිඤාණං පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තක්ඛණෙ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

187. යස්ස යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: සුද්ධාවාසං උපපත්තිඤාණං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාසහගත උපපත්තිඤාණං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සන්තතිඤං චිත්තක්ඛණෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාසහගත උපපත්තිඤාණං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍යා'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත විඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛෙපං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ උපෙක්ඛා – විප්පයුත්ත – විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍යා'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛෙපං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

188. යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍යා'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය. ඉතරෙසං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය.

යස්ස වා පන යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛෙපං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ සද්ධාවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජේය්‍ය, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජේය්‍ය, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස. ඉතරෙසං සහෙතුකානං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදකක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීස්ස.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සංඛිත්තෙන චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ සද්ධා-විප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උප-පජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උච්චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීස්ස, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

189. යස්ස යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්සා'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස. ඉතරෙසං ඤාණසම්පයුත්තකානං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ ඤාණවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීස්ස.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සංඛිත්තෙන චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ ඤාණවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජීස්ස, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණ-සම්පයුත්තකානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජීස්ස, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස).

190-216. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජීස්සා'ති: උප්පජ්ජීස්ස.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජීස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජීස්සා'ති: උප්පජ්ජීස්ස.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජීස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි -පෙ- (පච්චනීකපුග්ගල, ඔකාස, පුග්ගලොකාස).

පච්චුප්පන්නාතීතවාරෝ.

217. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනත්තානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති[1], නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: සබ්බෙසං චවන්තානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනත්තානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති – P.T.S.

යස්ස වා පන සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඛේඛස්ස චවනානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං[1] සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං[1] උපපජ්ජනානානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඛේඛස්ස චවනානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: (සදිසං).

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං[2] උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඛේඛස්ස චවනානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනානානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනානානං, යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. ඉතරෙසං — මජ්ඣං. උභො.
2. සචක්ඛුකානං — P.T.S.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සබ්බසං චවමානානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති'ති: පඨමමහවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති යබ්බසං චවමානානං, දුචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති'ති: පඨමමහවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සබ්බසං චවමානානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

218. යස්ස සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති'ති: පඨමමහවිකානං කාමාවචරං[1] උපපජ්ජනකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භවෙන කඤ්චි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසාතකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සාතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1 සසාතකානං – PTS.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සම්භවසං වචනත්තානං, අසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවිසිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිච් භවෙ දස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සම්භවසං වචනත්තානං, අසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවිසිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සම්භවසං වචනත්තානං, අසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවිසිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, යෙ ච සසඤ්ඤකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සම්භවසං වචනත්තානං, අසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං, යෙ ච සඝානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති'ති : සබ්බසං චවනන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති'ති : සබ්බසං චවනන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤිය උප්පජ්ජති'ති : සබ්බසං චවනන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උප්පජ්ජති, සඝානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති සානිඤ්ඤියඤ්ච උප්පජ්ජති.

219. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති : පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්තීනං යා ච ඉත්ථියෝ[1] රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දෙවසතෙ වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනන්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. ඉත්ථියෝ — P.T.S. උනෙ.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනතානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනතානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී ති: සඛේඛසං වචනතානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං, යා ච ඉත්ථියො උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනතානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං, යා ච ඉත්ථියො සොමනස්සින උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනතානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහව්කානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං වවත්ථානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහව්කානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඞ්ඛයං වවත්ථානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

220. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහව්කානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඞ්ඛයං වවත්ථානං, න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: පඨමමහව්කානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනීයානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනීයානං න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනීයානං, න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං වචනීයානං, න පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

221. යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජිස්සතී'ති**: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ නෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච** උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන **සොමනස්සින්ද්‍රියං** උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති**: සබ්බසං චවන්තානං පවත්තෙ චිත්තස්ස **භඞ්ගක්ඛණෙ** තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සබ්බසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පා-දක්ඛණෙ නෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච** උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති'ති**: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස-සම්පයුත්ත පඤ්චමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං** උප්ප-ජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ නෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච** උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං** උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති**: සබ්බසං චවන්තානං පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං** උප්පජ්ජිස්සති, නො ච නෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සබ්බසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පා-දක්ඛණෙ නෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච** උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**[1] නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති**: සබ්බසං චවන්තානං පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සබ්බසං උපපජ්ජන්නානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති — P.T.S.

222. යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිම-චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොම-නස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සන උපපජ්ජනන්තානං පවත්තෙ සොමනස්ස-සම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස[1] භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසම්ප-යුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤ-සත්තානං[2] තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සන උපපජ්ජනන්තානං පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රි-යඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සන උපපජ්ජනන්තානං පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස[3] භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසම්ප-යුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොම-නස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සන උපපජ්ජනන්තානං, පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

223. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්ප-ජ්ජිස්සති'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනන්තානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රි-යඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. සඛෙඛසං වවත්තානං පවත්තෙන චිත්තස්ස — P.T.S.
2. නිරොධ - පෙ - P.T.S. උත්තං.
3. සඛෙඛසං වවත්තානං පවත්තෙන චිත්තස්ස — P.T.S.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

224. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස[1] උප්පාදක්ඛණේ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

225. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඤාණසම්පයුත්තානං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. ඤාණෙන උප්පජ්ජනකානං පවත්තක ඤාණසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං — P.T.S..

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්චින්ද්‍රිය-උප්පජ්ජතී'ති: සවෙඛසං චිත්තස්ස භඩගකඛණෙ කුණවිපච්චුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ. නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කුණසමඵයුත්තානං උපපජ්ජනකානං පවත්තෙ කුණසමඵයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. (අනුලොම පුග්ගල).

226–234. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං - පෙ -. (අනුලොමඔකාස).

235. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං[1] උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පඤ්චොකාරා චවනකානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, රූපා-වචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවනකානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං කාමා-වචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං, රූපා-වචරං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දයෙසවා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්ප-පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. පඤ්චොකාරං — P.T.S. අධික.

යස්ස වා පන යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවනන්තානං අවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං රූපාවචරං උපපජ්ජනන්තානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දසෙස්සථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උප්පජ්ජනකීනං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවනන්තානං, අවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සබ්බෙසං චවනන්තානං, අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සවක්ඛුකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං සවක්ඛුකානං පඤ්චවොකාරානං උපපජ්ජනන්තානං, යෙ ච සවක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සවක්ඛුකානං[1] උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. සවක්ඛුකානං පඤ්චවොකාරං — සී්‍ම.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමහවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං යෙ ච සචක්ඛුකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමහවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමහවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: පඤ්චවොකාරා චවනානානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානානං, අරූපානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

236. යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං[1] කාමාවචරං උපපජ්ජනානානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසුං පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනානානං, අඝානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං[2] උපපජ්ජනානානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දෙසෙසුං පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනානානං, අඝානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සඝානකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං[2] උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සඝානකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1. පච්ඡිමභවිකානං සඝානකානං — සීමු.
2. යඝානකානං — P.T.S.

යස්ස වා පන යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සඛේඛසං චවනානානං, අසාඤ්ඤානං උප. පජ්ජනානානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. යසානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනනානං යෙ ච සසානකා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උප-පජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උප-පජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රි-යඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවනානානං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනනානං, රූපාවචරානං තෙසං තත්ථ සොම-නස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනනානං, යෙ ච සසානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උප-පජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවනානානං, අසානකානං කාමවචරං උපපජ්ජනනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රි-යඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සඤ්ඤින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සඤ්ඤින්ද්‍රියං උපප-ජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

237. යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිච භවෙ දිස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති නාසං උපපජ්ජන්තීනං නාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච නාසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං නාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං නාසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං නාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච නාසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං නාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජනි, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං, යා ච ඉත්ථියො උපෙකඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං, යා ච ඉත්ථියො සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථීනං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනානානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රිය උප්පජ්ජිස්සති'ති: පඤ්චමහවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තාසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරාසං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනානානං න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

238. යස්ස යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පඤ්චමහවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවනානානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රිය උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති. පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති

යස්ස යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පඤ්චමහවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච පුරියා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනකානානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ච වා පන යඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ච යඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ච තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහාචිකානං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ච වා පන යඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවන්තානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යඤ්ච යඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ච තඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමමහාචිකානං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ච වා පන යඤ්ච මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: කාමාවචරා චවන්තානං න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

239. යඤ්ච යඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ච තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිස්ස[1] උප්පාදක්ඛණෙ, යඤ්ච චිත්තඤ්ච අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතා පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච චිත්තඤ්ච උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං පවත්තෙ චිත්තඤ්ච උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ පඨමචිත්තසස – P.T.S. අධිකං

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උප්පජ්ජනකානං පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස[1] උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පවත්තිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති චතුවොකාරං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

---

1. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමචිත්තස්ස — P.T.S.

240. යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිම-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්ස-සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

241. යස්ස යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනත්තානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රි-යඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛයං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛා සම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපඨමවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛයං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

242. යස්ස යථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේඛයං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තථා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සහෙතුකානං උප්පජ්ජනන්නානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සඋතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේදං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සඋතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, සහෙතුකානං උප්පජ්ජනකානං, පවත්තෙ සද්ධාසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සඋතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

243. යස්ස යස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සඛේදං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති නො ච තෙසං තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනකානං, පවත්තෙ ඤාණසම්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. (අනුලොම පුග්ගලොකාස).

244. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේදං වවත්ථානං, අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ[1] පරිනිබ්බනකානං, අරූපෙ පවත්තිමභවිකානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං[2] උපපජ්ජනකානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං[3] උපපජ්ජනකානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

---

1. පඤ්චවොකාරෙ — PTS. උත්තං.
2. සචක්ඛුකානං — PTS.
3. තෙසං සචක්ඛුකානං — PTS.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චවනානානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නෝ ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනානානං, අරූපෙ පවත්තිමහව්කානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තිමහව්කානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනානානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනානානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නෝ ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනානානං, අරූපෙ පවත්තිමහව්කානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිච් භවෙ දෙසෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චවනානානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නෝ ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනානානං, අරූපෙ පවත්තිමහව්කානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිච් භවෙ දෙසෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනානානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තිමහව්කානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනානානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිච් භවෙ දෙසෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනානානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඞ්ඛෙපං චවන්තානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පඨමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පඨමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඞ්ඛෙපං චවන්තානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පඨමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පඨමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං, තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පඨමභවිකානං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඞ්ඛෙපං චවන්තානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පඨමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී ති: පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනත්තානං යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, අරූපෙ පවිඤ්ඤමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සබ්බෙසං චවනත්තානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනත්තානං. අරූපෙ පවිඤ්ඤමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවිඤ්ඤමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනත්තානං. යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, අරූපෙ පවිඤ්ඤමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සබ්බෙසං චවනත්තානං. අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, අරූපෙ පවිඤ්ඤමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවිඤ්ඤමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, අරූපෙ පවිඤ්ඤමභවිකානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චවනකානං, අවක්ඛුකානං උපපජ්ජනකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනකානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකාන තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති,ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උප්පජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනකානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

245. යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චවනකානං, අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරේ[1] පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනකානං තෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චවනකානං, අසානකානං උප්පජ්ජනකානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සෙත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනකානං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති:

---

1. කාමාවචරෙ — P.T.S. උනං.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වචනානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සබ්බසං වචනත්තානං අසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සබ්බසං වචනත්තානං, අසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනත්තානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, යෙ ච සසානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : සඛෙඛසං චවනන්තානං, අසානකානං උප්පජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජතී'ති : පවත්තිමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං, යෙ ච සසානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනන්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං –පෙ– පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : සඛෙඛසං චවනන්තානං අසානකානං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං තෙසං සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජතී'ති : පවත්තිමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

246. යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : සඛෙඛසං චවනන්තානං, න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනන්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියො එතනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දයෙස්සවා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනන්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඨමමහවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථිනං, යා ච ඉත්ථියෝ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියෝ එතෙස්මෝව භාවෙන කතිච්ඡ හවෙ දුස්සඤ්ඤා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථිනං තාසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නෝ ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමමහවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිච්ඡ හවෙ දුස්සඤ්ඤා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති'ති: සබ්බෙසං චවනත්තානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමමහවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඨමමහවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථිනං තාසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නෝ ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමමහවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති'ති: සබ්බෙසං චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමමහවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජති සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජිස්සති

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඨමමහවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්ථිනං යා ච ඉත්ථියෝ උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථිනං තාසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නෝ ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමමහවිකානං යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිස්සා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ඤ න උපපජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවනත්තානං, න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පවත්තිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං, යා ච ඉත්ථියො සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජන්තීනං තාසං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවනත්තානං තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවනත්තානං න ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පවත්තිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජන්තීනං තාසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

247. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවනත්තානං, න පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පවත්තිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවත්ථානං, න පුරිසානං උප්පජ්ජනත්ථානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්ථානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිඤ්ඤමහච්චිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවිඤ්ඤමහච්චිකානං පුරිසානං උප්පජ්ජනත්ථානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ජනත්ථානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්ථානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිඤ්ඤමහච්චිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවත්ථානං, න පුරිසානං උප්පජ්ජනත්ථානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්ථානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිඤ්ඤමහච්චිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවිඤ්ඤමහච්චිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනත්ථානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ජනත්ථානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්ථානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිඤ්ඤමහච්චිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛෙඛසං වවත්ථානං, න පුරිසානං උප්පජ්ජනත්ථානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්ථානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිඤ්ඤමහච්චිකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනකානං තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

248. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සබ්බසං චවනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති,

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: **සඛේඛසං චවනාහානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස** හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං** න **උප්පජ්ජති**, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති'ති: **පවත්තිමචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. **පවත්තිම-චිත්තස්ස** හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, **ජීවිතින්ද්‍රි-යඤ්ච** න උප්පජ්ජති.

249. **යස්ස** සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ[1] සොමනස්ස **විප්පයුත්තචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ, **නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං** තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. **සොමනස්ස** සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තං** උප්පජ්ජිස්සති තස්ස **චිත්තස්ස** හඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච** න උප්පජ්ජති, **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච** න උප්පජ්ජිස්සති.[2]

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස **සොම-නස්සින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති'ති: **සොමනස්ස** සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, **යස්ස චිත්තස්ස** අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්තපවත්තිම-චිත්තං** උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං **උපෙ-ක්ඛින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති. **සොමනස්සසම්පයුත්ත**[3] **පවත්තිමචිත්තස්ස** හඞ්ගක්ඛණෙ, **උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස** අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තං** උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස හඞ්ග-ක්ඛණෙ තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච**[4] න උප්පජ්ජිස්සති, **සොමනස්සින්ද්‍රි-යඤ්ච** න උප්පජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්ප-ජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ **සොමනස්සවිප්පයුත්ත** චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, **නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං** තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං **සද්ධින්ද්‍රියං** න උප්පජ්ජිස්සති. **සොමනස්ස**සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ, **උපෙක්ඛා** සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච** න උප්පජ්ජති, **සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච** න උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. චිතා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජනාහානං පවත්තෙ චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ — PTS.
2. උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත පවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච — P.T.S.
3. සොමනස්ස සම්පයුත්ත — P.T.S. උහනං.
4. පවත්තිචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච — PTS.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සොමනස්ස සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති'ති: සඤ්ඤිභවං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, සොමනස්ස විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සොමනස්සසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සොමනස්ස සම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

250. යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති'ති: සඤ්ඤිභවං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, සොමනස්සසම්පයුත්ත පවත්තිඤ්ඤමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ. සොමනස්සසම්පයුත්තපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රිය-මනින්ද්‍රිය-න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සමෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛා-විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. උපෙක්ඛාසහගතපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගතපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උපෙක්ඛාසහගතපවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාසහගතපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගතපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

251. යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සමෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පවත්තිම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්-ජිස්සතී'ති: සමෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පවත්තිම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සද්ධින්ද්‍රි-යඤ්ච න උප්පජ්ජති.

252. යස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සමධිකං චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ, සදුණවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පවත්තිමචිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං පඤ්චින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පවත්තිම-චිත්තස්ස හඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පඤ්චින්ද්‍රි-යඤ්ච න උපපජ්ජති. (පච්චනීකපුග්ගල).

253-261. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං - පෙ - (පච්චනීක ඔකාස).

262. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ චවනකානං, අචක්ඛු-කානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තිමභවිකානං පඤ්චවොකාරං උප-පජ්ජනකානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච-තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බනකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උපප-පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවනකානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බ-නකානං, රූපාවචරා වවනකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපප-පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, රූපාවචරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරි-නිබ්බනකානං, රූපාවචරා වවනකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරං උපපජ්ජන්තානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරං උපපජ්ජන්තානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං රූපාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිස්සත්ථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති:[1] සඛේඨසං චවනන්තානං, අචක්ඛුකානං[2] උපපජ්ජනන්තානං, අරූපානං, අසඤ්ඤීසත්තානං, තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පවත්තමහග්ගතානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පවත්තමහග්ගතානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පවත්තමහග්ගතානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පවත්තමහග්ගතානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජන්තානං, යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං, , යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බන්තානං, අරූපෙ පවත්තමහග්ගතානං, අසඤ්ඤසත්තානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

---

1. උපපජ්ජති'ති — P.T.S.
2. අචක්ඛුකානං කාමාවචරං—සීමු.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං අවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, අරූපානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති. පවත්තිමහාභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සෙසඉන්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරා චවන්තානං, අවක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනකානං, අරූපානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තිමහාභවිකානං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරෙ පරිනිබ්බායන්තානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

263. යස්ස යත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියඤ්ච න උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමඣ්ඣකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්ථානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, අසඤ්ඤකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියඤ්ච න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජකී'ති: පඤ්චමඣ්ඣකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්ථානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිඩි භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සානිඤ්ඤියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සඛ්ඛසං වවත්ථානං, අසඤ්ඤකානං උපපජ්ජනත්ථානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බත්තානං, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣකානං තෙසං තත්ථ සානිඤ්ඤියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඤ්චමහවීකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමහවීකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති'ති: කාමාවචරා චවනතානං, අඤානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරෙ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං, යෙ ච උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඤ්චමහවීකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, යෙ ච සඤානකා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරෙ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති'ති: කාමාවචරා චවනතානං, අඤානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පඤ්චමහවීකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, යෙ ච සඤානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස්මිං උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං, අසානකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං, අසානකානං කාමාවචරං උප්පජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං සසානකානං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

264. යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිඊ භවෙ දඝෙසඨා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං චවනන්තිනං තෙසං* තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමඣ්ඣිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දඉස්සතා පරිපරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නෝ ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියෝ එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දඉස්සතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වවත්ථිනං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමඣ්ඣිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. නෝ ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනත්තානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උපපජ්ජනත්තානං, රූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං රූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමඣ්ඣිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනත්තීනං, යා ච ඉත්ථියෝ උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනත්තීනං තාසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නෝ ච තාසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනත්තානං, රූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනානානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනානානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**'ති: පවත්තිමභවිකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකීනං යා ච ඉත්ථියො සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං **උප්පජ්ජනකීනං** තාසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවනකානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනානානං, න ඉත්ථීනං කාමාවරං උප්පජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** නි: පවත්තිමභවිකානං ඉත්ථීනං උප්පජ්ජනකීනං තාසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**.

යස්ස යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනානානං, න ඉත්ථීනං කාමාවචරං උප්පජ්ජනකානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවාවරෙ පරිනිබ්බනකානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමහවීකානං ඉත්ථීනං උපපජ්ජනකානං තාසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තාසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

265. යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනතානං, න පුරිසානං[1] කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පඤ්චමහවීකානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමහවීකානං පුරිසානං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බනතානං රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පඤ්චමහවීකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා චවනතානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනතානං, රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරේ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච පුරිසා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමහවීකානං පුරිසානං උපපජ්ජනතානං, යෙ ච පුරිසා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බනතානං, රූපාවචරේ පඤ්චමහවීකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං, යෙ ච පුරිසා උපෙකඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චවනතානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. කාමාවචරා චවනතානං පුරිසානං — P.T.S.

යස්ස යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පරිත්තානං උප්පජ්ජන්තානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං. යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වවත්ථානං තෙසං තත්ථ උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උප්පජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං –පෙ– මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරා වවත්ථානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ජන්තානං රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ච වා පන යස්ස මනිඳ්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච තස්ස පුරිසිඳ්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පඤ්චමඣ්ඣානං පුරිසානං උප්පජ්ජනකානං මතඤ්ච තස්ස මනිඳ්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච මතඤ්ච තස්ස පුරිසිඳ්‍රියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරේ පරිනිබ්බායනකානං, රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පඤ්චමඣ්ඣානං, අසඤ්ඤිසත්තානං මතඤ්ච තස්ස මනිඳ්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසිඳ්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

266. යඤ්ච යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති'ති: චතුවොකාරා[1] පඤ්චවොකාරා වවත්ථානං, පවත්තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච මතඤ්ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ,[2] යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතං පඤ්චමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තා වවත්ථානං[3] මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ච වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පඤ්චමචිත්තස්ස[4] උප්පාදක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස[5] අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතං පඤ්චමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තා උප්පජ්ජනකානං මතඤ්ච තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා[6] උපෙක්ඛාසහගතං පඤ්චමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තා වවත්ථානං මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ච යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා වවත්ථානං, පවත්තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච මතඤ්ච තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඤ්චමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත්තං පඤ්චමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තා වවත්ථානං මතඤ්ච තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. චතුවොකාරා — P.T.S. ඌනං.
2. චතුවොකාරේ පඤ්චවොකාරේ පරිනිබ්බත්තනකං අසඤ්ඤිසත්තානං වවත්ථානං — P.T.S.
3. භඞ්ගක්ඛණේ — P.T.S.
4. චතුවොකාරේ පඤ්චවොකාරේ පඨමජ්ඣානචිත්තස්ස — P.T.S.
5. චතුවොකාරේ පඤ්චවොකාරේ පරිනිබ්බත්තනකානං අසඤ්ඤිසත්තානං වවත්ථානං යස්ස චිත්තස්ස — P.T.S.
6. චතුවොකාරේ පඤ්චවොකාරේ පරිනිබ්බත්තනකං අසඤ්ඤිසත්තානං වවත්ථානං යස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ — P.T.S. (එවං සබ්බත්ථ).

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති'ති: **පවත්තිමචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්ත පවත්තිමචිත්තං** උපප-ජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්ත පවත්තිමචිත්තං** උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං චවනකානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති. **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනකානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං චවනකානං තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති, **සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජිස්සති

යස්ස වා පන යස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති'ති: **පවත්තිමචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤි-සත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං චවනකානං තෙසං තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජිස්සති, **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති තස්ස තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- **මනින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති'ති: චතුවොකාරා පඤ්චවොකාරා චවනකානං, පවත්තෙ **චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ** තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස **මනින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං චවනකානං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති, **මනින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස **මනින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති'ති: **පවත්තිමචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤි-සත්තානං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්ස **මනින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං** න උපපජ්ජති. **පවත්තිමචිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං චවනකානං තෙසං තස්ස **මනින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජිස්සති, **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** න උපපජ්ජති.

267. යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සම්බන්ධං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සස්ස විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සොමනස්සස්ස සම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්ස සම්පයුත්ත-පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොම-නස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සම්බන්ධං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සොමනස්සසම්පයුත්ත-පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සොමනස්සසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සොම-නස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

268. යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛයං විඤ්ඤාණං භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. උපෙක්ඛාසහගත - පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගත - පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාසහගත පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාසහගත පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගත - පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛයං විඤ්ඤාණං භඞ්ගක්ඛණෙ, උපෙක්ඛාවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. උපෙක්ඛාසහගත පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගත පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: උපෙක්ඛාසහගත පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. උපෙක්ඛාසහගත පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, සොමනස්සසහගත - පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

269. යස්ස යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: සඛේඛයං විඤ්ඤාණං භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ඤ වා පන යථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජීඤ්ඤති තඤ්ඤ තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති, නො ච තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිඤ්ඤති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යඤ්ඤ යථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති'ති: සඞ්ඛතං චිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, සද්ධාවිප්පයුත්ත චිත්තඤ්ඤ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති. පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන යථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති, නො ච තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිඤ්ඤති. සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

270. යඤ්ඤ යථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති'ත: සඞ්ඛතං චිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, ඤාණවිප්පයුත්තචිත්තඤ්ඤ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති. පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති. මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන යථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිඤ්ඤති, නො ච තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තඤ්ඤ භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිඤ්ඤති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති. (පච්චනීක පුග්ගලොකාස).

පච්චුප්පන්නානාගතවාරො.

271. යඤ්ඤ චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තඤ්ඤ සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිඤ්ඤති'ති: පච්ඡිමභවිකානං, මය ව අරූපං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිඤ්ඤති.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමනතා.**

යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස සානින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති: පවිත්‍රමහවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජතා පරිනිබ්බා-යිස්සනති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ව තෙසං **සානීන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. ඉතරෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සානීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමනතා.**

යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති: පවිත්‍රමහවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජතා පරි-නිබ්බායිස්සනති, යෙ ව පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දෙවිස්සතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ව තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති** තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමනතා.**

යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං **උපපජ්ජති'ති: පවිත්‍රමහවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජතා පරි-නිබ්බායිස්සනති, යා ව ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දෙවිස්සතා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ව තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමනතා.**

යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති : පවිත්‍රමහවිකානං** තෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ව තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. ඉතරෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමනතා.**

යස්ස **චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං **උපප-ජ්ජති'ති : පවිත්‍රමහවිකානං, යෙ ව උපෙක්ඛාය උපපජ්ජතා පරි-නිබ්බායිස්සනති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං** උපපජ්ජති, නො ව තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං** උපපජ්ජති. ඉතරෙසං **චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති, **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච** උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ. නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතා'ති ආමන්තා.

272. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දමෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතා'ති: ආමන්තා.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිත්ථ, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ඤ වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජඤ්ඤති තඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජඤ්ඤතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙකඛාය උපපජ්ජතා පරිනිබ්බායිඤ්ඤන්ති තෙසං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනෙඤ්ඤන උපපජ්ජතා පරිනිබ්බායිඤ්ඤන්ති තෙසං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ සද්ධින්ද්‍රියං – පෙ – පඤ්ඤින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

273. යඤ්ඤ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජතා පරිනිබ්බායිඤ්ඤන්ති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිව භවෙ දෙඤ්ඤතා පරිනිබ්බායිඤ්ඤන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිඤ්ඤති.

යඤ්ඤ වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති තඤ්ඤ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතා'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තඤ්ඤ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිඤ්ඤති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිඤ්ඤති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා.

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා

යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා.

274. යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමනනා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති : පඨමමහාවීකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති : පඨමමහාවීකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති : පඨමමහාවීකානං තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

275. යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති : පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙකඛාසහගත - පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති. සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති : පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසහගත පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති[1] තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙකඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති,

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

---

1. යෙ ච සොමනස්සසහගත උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති — P.T.S.

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** ඉතරෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**, **සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන **සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**'ති: ආමන්තා.

යස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං තෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**: ඉතරෙසං **ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**, **මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** තස්ස **ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**'ති: ආමන්තා.

276. යස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා **සොමනස්සසම්පයුත්තං පවත්තිමවික්ඛණං උපපජ්ජිස්සති** තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**. නො ච තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**. ඉතරෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**. **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**'ති: ආමන්තා.

යස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** -පෙ- **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං තෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**. ඉතරෙසං **සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**. **මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** තස්ස **සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**'ති: ආමන්තා.

277. යස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං** -පෙ- **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං තෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**. ඉතරෙසං **උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**, **මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති** තස්ස **උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**'ති: ආමන්තා.

278. යස්ස **සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති** තස්ස **පඤ්ඤින්ද්‍රියං** -පෙ- **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**'ති: පවත්තිමවික්ඛණසමඞ්ගිනං තෙසං **සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති**, නො ච තෙසං **මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති**. ඉතරෙසං **සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති**, **මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

279. යස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පවිජ්මචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා. (අනුලොම පුග්ගල).

280–288. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං – පෙ – (අනුලොම ඔකාස).

289. යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස[1] තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පවිජ්මභව්කානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්මභව්කානං, රූපාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්මභව්කානං, රූපාවචරානං යෙ ව[2] පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දළ්හසත්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්නා.

---

1. තෙසං – P.T.S.
2. යා ච ඉත්ථියො – P.T.S.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, රූපාවචරානං. යා ච ඉත්ථියෝ[1] එතෙනෙව භාවෙන කතිත්ථි භවේ දසෙස්සථා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා,

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

---

1. යෙ ච සූරියං – P.T.S.

යස්ස වා පන යත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතූ'ති: අරූපානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහව්කානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතූ'ති: අරූපානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහව්කානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජතූ'ති: අරූපානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

290. යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහව්කානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජතූ'ති: අමනුස්සා.

යස්ස යත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහව්කානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති: ආමනනා.

යස්ස යස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සසානකා[1] උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජතී.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සසානකා[1] සොමනස්සසහගත උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

---

1. සඝානකා - P.T.S. උනෙ.

යස්ස යතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතෝ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තතෝ සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තතෝ සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සාතීන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තතෝ පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතෝ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තතෝ මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තතෝ සාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තතෝ මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සාතීන්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

291. යස්ස යතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තතෝ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිපී භවෙ දස්සෙතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතෝ පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස යතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තතෝ ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තතෝ ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං එකස්සං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං එකස්සං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පඨමමහග්ගිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පඨමමහග්ගිකානං යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පඨමමහග්ගිකානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්චින්ද්‍රියං – පෙ – මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං මතෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති

292. යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිත්ථා'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහවිකානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පඨමමග්ගික්ඛණං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: කාමාවචරෙ පඨමමග්ගික්ඛණං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. කාමාවචරානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

293. යස්ස යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසහගතසම්පයුත්තපඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති[1] නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති ඉතරෙසං චතුවොකාරානං[2] පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

---

1. පඤ්චවොකාරෙ පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤසත්තානං යෙ ච උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති - P.T.S.
2. චතුවොකාරානං - P.T.S. ඵතං.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස-සම්පයුත්ත-පවත්තිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගිනං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

294. යස්ස යඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස-සම්පයුත්ත-පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති' සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස යඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති. -පෙ- මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යඤ්ච මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තඤ්ච මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තඤ්ච මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

295. යස්ස යසා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තසා සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං තසා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තසා උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තසා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තසා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තසා මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

296. යස්ස යසා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තසා පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං තසා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තසා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තසා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තසා සද්ධින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තසා මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති.

297. යස්ස යසා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සතී'ති: පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං තසා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තසා පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යසා මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තසා පඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්පජ්ජතී'ති: සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජනකානං තෙසං තසා මනින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජිස්සති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච උප්පජ්ජති. (අනුලෝම පුග්ගලොකාස).

298. යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සාන්ද්‍රියං -පෙ- ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

299-306. යස්ස[1] සාන්ද්‍රියං -පෙ- ඉත්ථින්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසින්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතින්ද්‍රියං -පෙ- සොමනස්සින්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති. (පවත්තික පුග්ගල).

307-315. යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති -පෙ- (පවත්තික ඔකාස).

316. යස්ස යත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහවිකානං තෙසං තත්ථ සොතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තත්ථ සොතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

---

1. යස්ස සොතින්ද්‍රියං - සී.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමහව්කානං, රූපාවචරානං එකස්ස තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස ඝානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමහව්කානං රූපාවචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දුක්ඛස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්තීති තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමහව්කානං, රූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවී භවෙ දුක්ඛස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්තීති තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං එතෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච එතෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පඤ්චමහව්කානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පඤ්චමහව්කානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පඤ්චමහව්කානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති : පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං. ඉය ච සවක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සුද්ධාවාසානං අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිතා'ති : පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං ඉය ච සවක්ඛුකා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිතා'ති : පඤ්චවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති : අරූපානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චවොකාරෙ පවත්තිමහාභූතානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සුද්ධාවාසානං, අරූපෙ පවත්තිමහාභූතානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

317. යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්තී'ති: ආමනන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති. කාමාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛෙසුං පරිනිබ්බායිංසුනෙව තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්තී'ති: ආමනන්තා.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දක්ඛිංසුනෙව පරිනිබ්බායිංසුනෙව තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ යස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තඤ්ඤ තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්තී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. රූපාවචරෙ පවත්තිමහාභූතානං, අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං තෙසං තස්ස සානින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සසානකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච සසානකා සොමනස්සෙන උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සඬ්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සඬ්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පඤ්චින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජෝ'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සානින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සානින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

318. යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජෝ'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිව් භවෙ දුක්ඛස්සන්තං පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජෝ'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං තෙසං තස්මිං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජෝ'ති: කාමාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජෝ පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං ඉත්ථින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ පවිජ්ඣමභවිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්මිං සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස පෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, ඉන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස ඉන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, ඉන්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

319. යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්චමඣ්ඣිකානං තෙසං තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තස්ස සොම-නස්සින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සතී**'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**. සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති** තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජී**'ති: කාමාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං**, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සතී**'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති** තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජී**'ති: කාමාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං**, යෙ ච පුරිසා **සොමනස්සෙන** උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං**, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සතී**'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං**, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**, මනින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති** තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජී**'ති: කාමාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං** තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජිස්සති**, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති**. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං**, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජිස්සති**, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න **උප්පජ්ජති**.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න **උප්පජ්ජති** තස්ස තස්ස සොම-නස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති. සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤිසත්තානං, අරූපානං තෙසං තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස යස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස තස්ස සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සතී'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජතී'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං තස්ස මනින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජිස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න උප්පජ්ජති.

320. යස්ස යතො ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: උපපජ්ජිස්සති.[1]

යස්ස වා පන යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තතො ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

යස්ස යතො ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං -පෙ- සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතො මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තතො ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: උපපජ්ජති.

321. යස්ස යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්ත පවත්තමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතො සද්ධින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යතො මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පවත්තමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තතො සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

322. යස්ස යතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතො සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසං[2] උපපජ්ජනකානං තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තතො සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තතො උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

---

1. නස්ති - P.T.S.
2. සුද්ධාවාසානං - සී්ම්.

යස්ස වා පන යථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යස්ස යථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

323. යස්ස යථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා සද්ධින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

324. යස්ස යථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සතී'ති: සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනකානං තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජතී'ති: පඤ්චමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තථා පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තථා මනින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති, පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

අතීතානාගතවාරෝ.

පවත්තිවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

1. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො සොතින්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමන්නා.

යො වා පන සොතින්ද්‍රියං පරිජානාති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමන්නා.[1]

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති'ති: නො.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: ආමන්නා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමන්නා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

2. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති'ති: නො.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: ආමන්නා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති'ති: **දෙව** පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙනති[2] නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහන්ති. අනාගාමී මග්ගසමඞ්ගි අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති'ති: නො.

---

1. P.T.S. උත්තං.
2. සකදාගාමී මග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති. - P.T.S.

යො වා පන අසුසූතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහතී'ති: නො.

3. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අසුසූතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොතී'ති: නො.

යො වා පන අසුසූතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො.

4. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො අසුසූතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොතී'ති: නො.

යො වා පන අසුසූතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො. (අනුලොමං)

5. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහතී'ති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති. දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: අට්ඨමකො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති,

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී[1] අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

1. අග්ගමග්ගාසමඞ්ගිනො - P.T.S.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: ආමන්නා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති : ආමන්නා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොතී'ති: යො අගඵලං සච්ඡිකරොති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති. අගඵසමඞ්ගිනෝ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අගඵසමඞ්ගි අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. අගඵසමඞ්ගිඤ්ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

6. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: අට්ඨමකො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනෝ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහතී'ති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති. දෙව මග්ගසමඞ්ගිනෝ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති. තයො මග්ගසමඞ්ගිනෝ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහතී'ති ආමන්නා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොතී'ති: යො අඤ්ඤඵලං[1] සච්ඡිකරොති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති.

1. අගඤ්ඤඵලං – සීමු.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහතී'ති: අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහති. අනාගාමීමග්ග-සමඞ්ගිඤ්ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහන්ති.

7. යො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: තයො මග්ගසමඞ්ගිනො[1] අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති. වුත්තාවසෙසා මග්ගසමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා[2] අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. වුත්තාවසෙසා මග්ග-සමඞ්ගිනො ඨපෙත්වා[2] අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

ඔයා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති යො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොතී'ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති. අට්ඨමකඤ්ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. අට්ඨමකඤ්ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති, අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

8 යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොතී'ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති. තයො මග්ග-සමඞ්ගිනො ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙතී'ති: තයො මග්ගසමඞ්ගිනො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡි-කරොන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති. තයො මග්ග-සමඞ්ගිනො ච අරහන්තඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤතා-වින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරොන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති. (පච්චනීකං).

පච්චුප්පන්නවාරො.

---

1. තයො පුග්ගලා – P.T.S.
2. අට්ඨමකඤ්ච තයො මග්ගසමඞ්ගිනො ච ඨපෙත්වා – P.T.S.

9. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථා'ති : **දෙව** පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ. අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිත්‍ථ, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිත්‍ථ.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථා'ති : ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ. අරහා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිත්‍ථ, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිත්‍ථ.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡි-කරිත්‍ථා'ති :[1] යො අනඤ්ඤාතං ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති, සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථ, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්‍ථ යො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති. සො චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිත්‍ථ, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිත්‍ථ[2].

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්‍ථ සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

10. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සා-මීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථා'ති : ආමන්නා.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ සො දෙම-නස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථා'ති: චත්තාරො පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සා-මීතින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ. තයො පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිත්‍ථ, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිත්‍ථ.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථා'ති : **දෙව** පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්‍ථ, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්‍ථ. අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිත්‍ථ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවිත්‍ථ.

---

1. සච්ඡිකරිත්‍ථා'ති : ආමන්නා. – P.T.S.
2. P.T.S. – ඒතං.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ සො දෙමනස්සියං පජහිතෝ'ති: ආමන්නා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිතෝ සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡි-කරිතෝ'ති: තයෝ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිංසු, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිංසු. අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිතෝ, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිතෝ.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිතෝ'ති: ආමන්නා.

11. යො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ'ති: ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ. අරහා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිතෝ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවිතෝ.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සා-මීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ'ති: ආමන්නා.

යො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ සො අඤ්ඤතා-වින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ'ති: සත්ත පුග්ගලා[1] අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ. අරහා අනඤ්ඤතඤ්ඤස්ස-ස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිතෝ, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිතෝ.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්ස-ස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතෝ'ති: ආමන්නා.

12. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡි-කරිතෝ'ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ යො අග්ගඵලං සච්ඡාකාසි සො අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවිතෝ, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිතෝ.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතෝ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතෝ'ති: ආමන්නා. (අනුලොමං).

13. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතෝ සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතෝ'ති: දෙව පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතෝ, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතෝ. ඡ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිතෝ, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහිතෝ.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතෝ සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතෝ'ති: ආමන්නා.

---

1. ඡ පුග්ගලා – සීමු. P.T.S.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතා සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතාති: ඡ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතා, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතා. දෙව පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිතා, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිතා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතාති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතා සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිතාති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිතා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතාති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතා සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිතාති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිතා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතාති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිතා, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිතා. අඨඩ-පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිතා, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිතා.

14. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතා සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතාති: චත්තාරො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතා, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතා. දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිතා, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිතා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිතා සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිතාති: ආමන්තා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිතා සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිතාති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිතා සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිතාති: දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිතා, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිතා. ඡ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිතා, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහිතා.

යො දෙමනසසිද්ධියං න පජහිත්ථ සො අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ සො දෙමනසසිද්ධියං න පජහිත්ථා'ති: තයො පුගගලා අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ, නො ච දෙමනසසිද්ධියං න පජහිත්ථ. ඒ පුගගලා අඤ්ඤතාවිද්ධියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්ථ, දෙමනසසිද්ධියඤ්ච න පජහිත්ථ.

15. යො අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථා'ති: ඒ පුගගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථ, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථ. දෙව පුගගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්ථ, අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්ථ.

යො අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථ සො අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ සො අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථා'ති: ඒ පුගගලා අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියං න භාවිත්ථ. දෙව පුගගලා අඤ්ඤතාවිද්ධියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්ථ, අනඤ්ඤතඤ්ඤසසාමීතිඉන්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්ථ.

16. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථ සො අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථා'ති: යො අගගඵලං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤතාවිද්ධියං න සච්ඡිකරිත්ථ, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්ථ. අටඨපුගගලා අඤ්ඤතාවිද්ධියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්ථ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්ථ. (පච්චනීකං).

අතීතවාරො.

17. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති: දුවේ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සන්ති. පඤ්ච පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සන්ති.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති:[1] ඒ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිස්සන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානිස්සන්ති.

18. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: චත්තාරො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

---

1. භාවිස්සතී'ති: - සීමු.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති: දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සන්ති. පඤ්ච පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සන්ති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡි-කරිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති: තයො පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සන්ති. පඤ්ච පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සන්ති.

19. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: ජ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො අඤ්ඤාතා-වින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො අනඤ්ඤා-තඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡි-කරිස්සන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති.

20. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡි-කරිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිස්සන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සන්ති. (අනුලොමං).

21. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සතී'ති : ආමන්තා.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සතී'ති : දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සන්ති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සන්ති. තයො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහිස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්සන්ති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සතී'ති : ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සන්ති තයො පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්සන්ති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සතී'ති : ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති : අගෙමගඵසමඞ්ගී චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති. දෙව පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්සන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සතී'ති : ආමන්තා.

22. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සතී'ති : චත්තාරො පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සන්ති. පඤ්ච පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච න පජහිස්සන්ති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජහිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජහිස්සන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. තයො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජහිස්සන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජහිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජහිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: තයො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජහිස්සන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජහිස්සන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න නපපජහිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජහිස්සතී'ති: ආමන්තා.

23. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ඡ[1] පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. තයො[2] පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: සත්ත පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

24. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: අගහමගහසමඩ්ඩී[3] අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති. දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා. (පවත්තිකං).

අනාගතවාරෝ.

---

1. චත්තාරෝ – මජ්ඣං
2. පඤ්ච – මජ්ඣං.
3. තයො පුග්ගලා – මජ්ඣං.
4. න භාවෙස්සන්ති – මජ්ඣං.

25. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිතා'ති: ආමනන්තා.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්වා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: දෙව්ව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිත්වා, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිත්වා, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානාති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතා'ති: ආමනන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවේත්වා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ඒ පුග්ගලා[1] අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවේත්වා, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවේත්වා, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානාති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවේත්වා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිතා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්වා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

26. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවිතා'ති: ආමනන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවේත්වා සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති'ති: ඒ[2] පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවේත්වා, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහන්ති අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවේත්වා, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවේත්වා සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති'ති: නො.

---

1. පඤ්චපුග්ගලා – P.T.S.
2. තයො – P.T.S.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්වා සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහතී'ති: නො.

27. යො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවීස්සා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්වා සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො.

යො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්වා සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො.

28. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සා'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිත්වා සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: නො. (අනුලොමං).

29. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සා'ති: දේව පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං[1] න පරිජානන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති. ඡ පුග්ගලා[2] චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: ආමන්තා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්සා'ති: ඡ පුග්ගලා[3] චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානන්ති, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්සති. දේව පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිස්සති.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: ආමන්තා.

---

1. පඤ්ච පුග්ගලා – P.T.S.
2. අනාගාමී චක්ඛුන්ද්‍රියං – P.T.S.
3. පඤ්චපුග්ගලා – P.T.S.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්සා'ති: අරහා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස. සත්ත පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීස්ස.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. සත්තපුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.[1]

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සා'ති: අරහා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්ස. අට්ඨපුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්ස.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්ස සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්ස, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. අට්ඨපුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්ස, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

30. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීස්සා'ති: ඡ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීස්ස. දුවේ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීස්ස.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීස්ස සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්සා'ති: අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස. සත්ත පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීස්ස.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජතී'ති: අනාගාමී මනුස්සමඞ්ගී අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීස්ස, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීස්ස, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

---

1. උභෝ. - P.T.S.

යෝ දෙමනඝසින්ද්‍රියං නප්පජහති සෝ අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථා'ති: අරහා දෙමනඝසින්ද්‍රියං නප්පජහති, නෝ ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ. අඨ්ඨ පුග්ගලා දෙමනඝසින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහන්ති, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ.

යෝ වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ සෝ දෙමනඝසින්ද්‍රියං නප්පජහති'ති: අනාගාමී මග්ගඝසමඞ්ගී අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ, නෝ ච දෙමනඝසින්ද්‍රියං නප්පජහති. අඨ්ඨපුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ, දෙමනඝසින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහන්ති.

31. යෝ අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සෝ අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්‍ථා'ති: අරහා[1] අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති,[2] නෝ ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්‍ථ. සත්ත පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්‍ථ.

යෝ වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්‍ථ සෝ අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: අඨ්ඨමකෝ අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්‍ථ, නෝ ච අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිත්‍ථ, අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

යෝ අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සෝ අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථා'ති: අරහා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති, නෝ ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ. සත්ත පුග්ගලා[3] අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ.

යෝ වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ සෝ අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: අඨ්ඨමකෝ අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ, නෝ ච අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති. සත්ත පුග්ගලා[3] අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ, අනඤ්ඤතඤ්ඤඝස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති.

32. යෝ අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති සෝ අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථා'ති: අරහා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති, නෝ ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ. පඤ්ච පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ.

යෝ වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ සෝ අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: තයෝ මග්ගඝසමඞ්ගී[4] අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්‍ථ, නෝ ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති. පඤ්ච පුග්ගලා[5] අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිත්‍ථ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති. (පවචනීකං).

පවුප්පන්නානාගතවාරෝ.

---

1. දෙව පුග්ගලා – P.T.S.
2. භාවෙති – සීමු.
3. අට්ඨපුග්ගලා – P.T.S. ජ පුග්ගලා – මජඣං.
4. අග්ගමග්ගඝසමඞ්ගී – PTS.
5. ජ පුග්ගලා – මජඣං.

33. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති : නො.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාතී'ති : නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාතී'ති : නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාතී'ති : නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානාතී'ති : සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච පරිජානාති.

34. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහතී'ති : නො.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති : ආමන්තා.[1]

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහතී'ති : ඡ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහන්ති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහති.[2]

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති : ආමන්තා.

---

1. නො – මජසං.
2. දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහතී'ති නො – මජසං.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡි**කරිස්සති **සො** දෙමන**සි**න්ද්‍රියං **පජහති**'ති: සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡිකරිස්සන**න්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහන්ති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤතාවින්ද්‍රිය**ඤ්ච සච්ඡි**කරිස්සති, දෙමන**සි**න්ද්‍රිය**ඤ්ච** පජහති.

35. යො අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: [1] පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙන්ති. අට්ඨමකා අඤ්ඤින්ද්‍රිය**ඤ්ච** භාවෙස්සති, අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රිය**ඤ්ච** භාවෙති.

යො අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡිකරිස්සති**'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං[2] **සච්ඡි**කරිස්සති සො අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: සත්ත පුග්ගලා[3] අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡිකරිස්සන**න්ති, නො ච අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රියං භාවෙන්ති. අට්ඨමකො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය**ඤ්ච සච්ඡි**කරිස්සති, අනඤ්ඤාත**ඤ්ඤස්සා**මීතින්ද්‍රිය**ඤ්ච** භාවෙති.

36. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡි**කරිස්සතී'ති: ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡි**කරිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙතී'ති: පඤ්ච පුග්ගලා[4] අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං **සච්ඡිකරිස්සන**න්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙන්ති. තයො **මග්ගසමඞ්ගිනො**[5] අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය**ඤ්ච සච්ඡිකරිස්සන**න්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රිය**ඤ්ච** භාවෙන්ති. (අනුලොමං).

37. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො දෙමන**සි**න්ද්‍රියං නප්පජහිස්සතී'ති: පඤ්ච පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානන්ති, නො ච දෙමන**සි**න්ද්‍රියං නප්පජහිස්සන්ති. චත්තාරො **පුග්ගලා** චක්ඛුන්ද්‍රිය**ඤ්ච** න පරිජානන්ති, දෙමන**සි**න්ද්‍රිය**ඤ්ච** නප්පජහිස්සන්ති.

යො වා පන දෙමන**සි**න්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දෙමන**සි**න්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. චත්තාරො **පුග්ගලා** දෙමන**සි**න්ද්‍රිය**ඤ්ච** නප්පජහිස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රිය**ඤ්ච** න පරිජානන්ති.

---

1. චත්තාරො – මජ්ඣං. සත්ත – P.T.S.
2. අඤ්ඤින්ද්‍රියං – P.T.S.
3. අට්ඨපුග්ගලා – P.T.S.
4. සත්තපුග්ගලා – P.T.S.
5. අග්ගමග්ග සමඞ්ගී – P.T.S

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. අථ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති අථ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: සන්ත[1] පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. අසන්ත[2] පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති. අසන්ත[2] පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: සන්ත පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. අසන්ත පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාතී'ති: ආමන්තා.

38. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. අථ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහතී'ති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භවෙස්සති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහති. අථ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහන්ති.

---

1. පඤ්ච – මජ්ඣං.
2. චතුන්නරෝ – මජ්ඣං.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ඡ[1] පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. තයෝ[2] පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: සත්ත පුග්ගලා[3] දෙමනස්සින්ද්‍රියං නපපජ්ජන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං. නපපජ්ජතී'ති: ආමන්තා.

39. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ඡ[3] පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. තයෝ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමන්තා.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: සත්ත පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. දෙව පුග්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමන්තා.

40. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: පඤ්ච පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙන්ති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙන්ති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමන්තා. (පච්චනීකං).

පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ.

---

1. පඤ්ච – මජ්ඣං.
2. චත්තාරෝ – මජ්ඣං.
3. සත්තපුග්ගලා – P.T.S.

41. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සතී'ති: නො.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සා'ති: ආම.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සා'ති: නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සා'ති: නො.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සා'ති: නො.

42. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සා'ති: නො.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සතී'ති: දෙව පුඝාලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති[1] අනාගාමී දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති[2] සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සා'ති: ඡ පුග්ගලා[3] අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති. අනාගාමී අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙස්සති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සතී'ති:[4] අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජහිස්සති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති, දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච පජහිස්සති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිස්සන්ති.[5]

---

1. භාවිස්සතී'ති ; - P.T.S.
2. භාවිස්සන්ති - P.T.S.
3. පඤ්චපුග්ගලා - P.T.S.
4. සච්ඡිකරිස්සතී'ති: ආමන්තා - P.T.S.
5. අරහා -පෙ- සච්ඡිකරිස්සන්ති - P.T.S. ඒනං.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසති සො දෙමනඝසින්ද්‍රියං පජහිසථා'ති: ඒ පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසතනි, නො ච දෙමනඝසින්ද්‍රියං පජහිසථ. ඒව පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිඝසතනි, දෙමනඝසින්ද්‍රියඤ්ච පජහිසථ.

43. යො අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථ සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙඝසතී'ති: ඒව පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථ, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙඝසතනි. ඒඤ්ච පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිසථ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙඝසතනි.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙඝසති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථා'ති: ඒව පුග්ගලා[1] අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙඝසතනි, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථ. ඒඤ්ච පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච භාවෙඝසතනි, අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිසථ.

යො අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථ සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසතී'ති:[2] අරහා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථ, නො ච අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසති. ඒ පුග්ගලා අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිසථ, අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච සච්ඡිකරිඝසතනි.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියං භාවිසථා'ති: ඒව පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රිය සච්ඡිකරිඝසතනි, නො ච අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීනින්ද්‍රියං භාවිසථ. ඒ පුග්ගලා අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියඤ්ච[3] සච්ඡිකරිඝසතනි. අනඤ්ඤතඤ්ඤඝසාමීතින්ද්‍රියඤ්ච භාවිසථ.

44. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිසථ සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසතී'ති: නො.[4]

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිඝසති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිසථා'ති: නො. (අනුලොමං).

45. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිසථ සො දෙමනඝසින්ද්‍රියං නපපජ්ජිඝසතී'ති: ඒඤ්ච පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිසථ, නො ච දෙමනඝසින්ද්‍රියං නපපජ්ජිඝසතනි. ඒයො පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිසථ, දෙමනඝසින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජිඝසතනි.

යො වා පන දෙමනඝසින්ද්‍රියං නපපජ්ජිඝසති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිසථා'ති: අරහා දෙමනඝසින්ද්‍රියං නපපජ්ජිඝසති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිසථ. ඒයො පුග්ගලා දෙමනඝසින්ද්‍රියඤ්ච නපපජ්ජිඝසතනි, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිසථ.

---

1. අථම්මකො – P.T.S.
2. සච්ඡිකරිසසති'ති: ආමන්තා. – P.T.S.
3. අඤ්ඤින්ද්‍රියං – PTS.
4. සච්ඡිකරිසසති'ති: ආමන්තා – PTS.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. අථඛ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථා'ති: අරහා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ. අථඛ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: සත්ත පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා[1] චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථා'ති: අරහා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ. දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: අථඛ පුග්ගලා[2] චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථා'ති: අරහා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්ථ. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ච න පරිජානිස්ථ.

46. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්ථ සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභියන්ති තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්ථ, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. ඡ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්ථ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

---

1. ඡ පුග්ගලා – PTS.
2. දෙවපුග්ගලා – PTS.

යො වා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සා'ති: තයො පුග්ගලා[1] අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවෙඝ්සන්ති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති. ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භවෙස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: ඡ[2] පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සාති'ති: දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති[3] තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං නං සච්ඡිකරිස්සති'ති: ඡ පුග්ගලා[4] දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති[5] තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සා'ති: අරහා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං නප්පජහිස්සති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති[6] තෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච නප්පජහිස්සති.

47. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්ස සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සතී'ති: දෙව පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්ස, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිස්ස, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්සා'ති: දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවිස්ස. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවෙස්සන්ති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවිස්ස.

---

1. දෙව පුග්ගලා – PTS.
2. චත්තාරෝ – මජ්ඣං.
3. මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති – PTS. තයො පුග්ගලා – මජ්ඣං
4. පඤ්ච පුග්ගලා PTS.
5. න පටිලභිස්සන්ති – මජ්ඣං, PTS.
6. මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති – PTS.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීසති යො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: දෙව පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීසති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීසති, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අනඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීසතී'ති; අරහා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියං න භාවීසති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති, තෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීසති.

48. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීසති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සතී'ති: අථ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීසති, නො ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීසති. අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච[1] න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීසතී'ති: අරහා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවීසති. යෙ පුථුජ්ජනා මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච න සච්ඡිකරිස්සන්ති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච න භාවීසතී'ති. (පච්චනීකං)

අතීතානාගතවාරො.

ඉන්ද්‍රිය යමකං නිට්ඨිතං[2].

යමකපපකරණං සමත්තං.

---

1. අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච - PTS.
2. ඉන්ද්‍රිය යමකං දසමං පරිපුණ්ණං - PTS